POVESTIRILE LUI SCHMID

Oaspete ^/Veaşteptat

şi aâte povestiţi

Colecţia Cărţilor &are

Cbitura Htttle

oaspete neaşteptat

şi aâte poaestiti

 Primul tipar în limba română - Iulie 2008 Publicată de editura Itttle lamt), Suceava

Autor:	Christoph Von Schmid
Traducerea:	Iulia Bodnari
Editarea:	Eutimio Turturean
Coperta:	Laura Fărcaş

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
SCHMIDT, CHRISTOPH VON
Un oaspete neaşteptat / Christoph von Schmidt; trad. Iulia Bodnari ; ed.: Eutimio Turturean. - Suceava : Little Lamb, 2008
Index
ISBN 978-973-7762-57-3
I. Bodnari, Iulia (trad.)
II. Turturean, Eutimio (ed.)
821.112.2-97-32=135.1

Win oaăpete neaşteptat

face parte din

Colecţia Cărţilor &are

a editurii

little lamfc

Această carte conţine trei povestiri în care autorul ilustrează providenţa şi planul desăvârşit al lui Dumnezeu. în ceasurile cele mai întunecate putem rămâne liniştiţi pentru că El ştie când să vină în ajutorul nostru. Ca şi în celelalte povestiri ale lui Christoph Von Schmid, veţi întâlni iarăşi elementul încercărilor severe şi pierderile care par irecuperabile, dar izbăvirea este aproape pentru cei care se încred în Dumnezeu în pofida împrejurărilor.

Pentru mai multe informaţii despre aceste cărţi clasice, luaţi legătura cu noi la numărul 0744

544 579,
prin e-mail la littlelambromania @ yahoo.com
sau scrieţi-ne pe adresa Editura Little Lamb
CP. 42, O.P. 6
Suceava, cod 720340
jud. SUCEAVA

„ <—^ii zii
ziua fericirii, fii fericit, şi în ziua nenorocirii, gândeşte-te că Dumnezeu a făcut şi pe una şi pe cealaltă..."
Eclesiastul 7:14

Cu

O -J
ntcazcata

CAPITOLUL I

O.

'N zilele acela de nefericire pentru Franţa, când monarhia fusese detronată şi multe familii nobile aruncate în adâncurile mizeriei, trăia pe partea aceea a Rinului o familie care se numea Erlau. Domnul d'Erlau era un bărbat înţelept şi plin de bunătate, soţia sa o femeie încântătoare, iar copiii lor, Charles şi Lina, erau copia fidelă a părinţilor. La scurt timp de la izbucnirea acelor tulburări îngrozitoare, care aveau să coste atâta sânge şi lacrimi, domnul d'Erlau se retrase din oraş la moşia sa îndepărtată, care se afla între Rin şi Munţii Vosgi. Castelul său, şi satul alăturat, erau înconjurate de dealuri, vii, ogoare de grâu şi livezi de pomi. Aici trăia cu cei dragi în singurătate, departe de zbuciumul lumii. Ţăranii săi, care îl onorau ca pe un mare binefăcător şi care îl vedeau de obicei timp de câteva săptămâni pe an, erau mulţumiţi să-1 aibă mereu în mijlocul lor, ocupat ca întotdeauna cu bunăstarea lor. Regiunea din jur fusese comparată cu o grădină, dar sub îngrijirea acestui domn înflorise ca un paradis. Fiindcă era un tată foarte bun, se socotea norocos să fie aici, unde avea timp să-şi înveţe copiii; pentru el, cele mai plăcute ore erau cele în care îi ajuta sa deprindă îndatoririle religioase. Era ferm convins că religia era singura care putea împlini dorinţele omului, dăruindu-i merite adevărate,

binecuvântându-1 şi mângâindu-1 în vremuri de primejdie şi moarte. Nobila sa soţie era întotdeauna prezentă la aceste lecţii şi, animată de acelaşi spirit, întărea impresia făcută asupra copiilor ei printr-un sentiment blând şi evlavios, care avea mai mult înţeles pe buzele ei iubitoare. Tatăl vorbea acum cu simţăminte deosebite, fiindcă era un timp de primejdie, spunându-le despre datoria de a crede în Dumnezeu şi în providenţa Sa atotstăpânitoare. Mama lor nu-şi putea stăpâni lacrimile când îşi privea copiii şi se gândea la toate pericolele care îi păşteau în aceste timpuri furtunoase; şi totuşi, când se gândea la dragostea neclintită a Tatălui Ceresc, inima o mustra că se lăsase cuprinsă de tristeţe, iar cuvintele ei redeveneau pline de veselie şi speranţă. Inima răspunde inimii, aşa că aceşti copii buni ascultau cu atenţie

şi păstrau în suflet lecţiile iubitoare. De aceea, în ciuda pericolelor care îi ameninţau, părinţii şi copiii erau fericiţi şi mulţumiţi.
Pe lângă subiectul instruirii religioase, cel mai important dintre toate, domnul d'Erlau încerca să sădească în minţile copiilor cât mai multe cunoştinţe folositoare; însă nu omitea nici subiectele ornamentale, menite să înfrumuseţeze viaţa omului. Printre altele, era un pianist foarte bun; şi, mai mult, avea o voce atât de bună, încât puţini, în afară de soţia lui, l-ar fi putut întrece. îl învăţă acum pe micul Charles să cânte la pian, iar pe Lina să-şi modeleze vocea.
într-o seară întunecoasă şi furtunoasă de sfârşit de iarnă, întreaga familie, tatăl, mama, Charles şi Lina, stătea în jurul pianului în sufrageria lor caldă şi frumos zugrăvită; în anotimpul acesta, muzica şi cântecul erau distracţia obişnuită a serilor. Tatăl compusese un cântecel pentru cei doi copii, pe o melodie simplă şi vioaie, şi aranjase în aşa fel acompaniamentul, ca să poată fi cântat de degeţelele stângace ale băieţelului. întregul lucru fusese ţinut secret de mama lor, ca să-i facă o surpriză plăcută. Acum, după ce doamna

d'Erlau cântă câteva arii încântătoare cu vocea ei minunată, acompaniată de chitara soţului, acesta spuse:
- Acum, Charles şi Lina, să vă auzim.
Charles se aşeză la pian şi începu, în timp ce Lina cântă cu vocea ei timidă, dar foarte dulce, următorul cântecel.
Mi-e inima vitează orişicând
în orice faptă şi în orice gând;
Căci Dumnezeu este iubire
Şi dăinuie în veşnică mărire.
Să lumineze fulgere până departe
Şi tunete răsune toate
Fiinţele lui Dumnezeu
Vor asculta, la bine şi la rău.
Când ştiu că, până la sfârşit Orice duşman va fi înfrânt Nu mă-nspăimânt nicicum Căci Domnul mi-e stăpân.
Cel ce priveşte spre 'nălţimi
Cu ochii de credinţă plini
E-ntemeiat pe stânca neclintită
Şi nu se teme de nici o ispită.
Doar adevăr e-al nostru Dumnezeu Şi credincios, la bine şi la rău;
De-aceea, orice ar veni Mă voi încrede-n El, în veşnicii.
Mama era fermecată de primul cântec al copiilor ei. Nici un concert de la curtea regală nu i-ar fi adus o asemenea bucurie. îşi îmbrăţişa copiii cu lacrimi în ochi.

- Da, spuse ea, Dumnezeu, care a vegheat până acum peste voi, va fi întotdeauna Apărătorul vostru atotputernic.
în clipa următoare, uşile se trântiră de perete, şi un grup de soldaţi înarmaţi, îmbrăcaţi în uniforma Gărzii naţionale, năvăli în cameră, în timp ce căpitanul lor arăta un ordin de arestare a stăpânului casei. Pe loc şi fără rezistenţă a fost luat şi aruncat în închisoarea oraşului. Motivul arestării era prietenia lui cu regaliştii, care îl transforma într-un duşman al libertăţii. Doamna d'Erlau se aruncase la picioarele ticălosului care stătea în faţa ei, cu ochi negri şi răi, şuviţe de păr aspru pe frunte, şi o barbă rară şi înfiorătoare. îşi frânsese mâinile, cu lacrimi pe faţa ei palidă. Cei doi copii căzuseră în genunchi lângă ea, ridicându-şi mânuţele spre cer, şi rugându-i să nu le ia tatăl de lângă ei. Plânseseră şi suspinaseră să-ţi rupă inima. Dar totul fusese zadarnic. Nu-1 lăsară nici măcar câteva ore, ca să-şi strângă câteva lucruri de care avea

nevoie în închisoare. Nu puteau să-1 ajute în nici un fel. Trebuia să plece imediat; şi, în ciuda lacrimilor soţiei şi a mânuţelor întinse de copii, a fost obligat să plece.
Durerea mamei şi a copiilor era de nedescris. în camera lor fusese lăsat un soldat, care să-i împiedice să ia legătura cu ţăranii, care îl iubeau foarte mult pe domnul d'Erlau.
La început, biata doamnă păru încremenită de groază. Plângând, rămase nemişcată, frângându-şi mâinile şi înălţându-şi ochii spre cer, în timp ce copiii se ghemuiseră lângă ea, plângând şi suspinând. în curând, totuşi, nobila şi credincioasa femeie îşi veni în fire.
- Dragii mei copii! strigă ea, să nu renunţăm atât de repede la credinţa în Dumnezeu. El a îngăduit această mare nenorocire, şi ne va da puterea s-o îndurăm. El o va face să lucreze pentru binele nostru şi, într-o zi, jalea se va transforma în bucurie. Să ne mângâiem, deci, şi să spunem cu încredere „facă-se voia Ta, Doamne!"

CAPITOLUL II
Llastaâuâ asta
/ \j EFERICITA doamnă făcu tot ce-i stătea în
***^ ^ puteri ca să-şi salveze soţul. Imediat după plecarea paznicului, se duse în oraş. Merse la magistraţi, asigurându-i de nevinovăţia soţului ei; chemă toţi vecinii ca să depună mărturie în privinţa vieţii sale liniştite şi nevinovate; de asemenea, spuse că nu luase parte la nici o afacere a lumii din afară, şi nici nu vorbise nimănui despre acest lucru. Imploră cu umilinţă iertarea lui. Dar ar fi putut la fel de bine să încerce să mute munţii. Nimănui nu-i era milă. Nu fu lăsată să-şi viziteze soţul în închisoare, şi pe deasupra auzi şi zvonuri cum că îl aştepta o moarte sângeroasă.
Când se întoarse acasă, după o absenţă de trei zile, îşi găsi castelul ocupat de soldaţi. Proprietatea ei fusese confiscată, castelul jefuit şi transformat în cazarmă. Nu i se îngădui să intre şi se întoarse îndurerată înapoi. îşi jeli amarnic copiii, fiindcă nimeni nu putea să-i spună unde erau, iar toţi oamenii lor fuseseră împrăştiaţi. Era seara târziu, iar ea nu ştia unde să-şi îndrepte paşii şi unde să găsească adăpost pentru noapte.
La lumina stelelor, îl zări pe bătrânul şi credinciosul lor slujitor Richard, care îi spuse:
- Scumpa mea doamnă, eşti în pericol să fii închisă şi dumneata în orice clipă. Cuprinsă de supărare, ai spus câteva cuvinte despre nedreptate, cruzime şi opresiune în numele libertăţii. Persoane rău-voitoare au auzit aceste cuvinte şi

le-au raportat autorităţilor, aşa că eşti o femeie periculoasă, iar singura speranţă de scăpare care ţi-a mai rămas este fuga. Este prea periculos să te adăpostesc. Nu poţi să îţi ajuţi soţul; şederea aici îţi aduce numai rău. Copiii dumitale sunt acasă la mine. Vino să-i vezi. Fratele meu, bătrânul pescar de pe Rin, te aşteaptă deja. Te voi duce la el în chiar noaptea aceasta. Te va adăposti, împreună cu copiii, într-un loc sigur, de partea cealaltă a râului. în felul acesta, măcar viaţa dumitale va fi salvată.
Ajunseră la casa bunului Richard, care se afla în sat. Dar acolo o aştepta o nouă nenorocire. Lina se îmbolnăvise de groază şi durere, din ziua în care mama ei plecase în oraş. Boala ei avansase mult, aşa că fetiţa zăcea cuprinsă de fierbinţeală. Nu era conştientă şi nu-şi recunoscu mama. Văzând-o, sărmana mamă insistă să rămână lângă dragul ei copil bolnav. Dar doctorul, care era prezent, se opuse cu fermitate.
- Copila bolnavă, spuse el, nu va mai rezista mult; dacă nu mai recunoaşte pe nimeni, mă tem că poate fi considerată ca şi moartă. Prezenţa doamnei nu mai este o alinare pentru ea, şi datoria sa este să se salveze cât mai poate.
Nefericita mamă rămase lângă pat, albă va varul, cu ochii roşii de plâns, fără să se poată hotărî.

Folosindu-şi toate metodele de convingere, doctorul o luă cu blândeţe de braţ, încercând să o scoată din cameră, însă, după câţiva paşi, ea se opri, se cutremură şi, cu braţele întinse, alergă înapoi spre pat, îşi strânse fiica la piept, şi exclamă plină de durere:
- Nu, draga mea fetiţă, nu te pot părăsi! Nu mă interesează viaţa mea; vreau să mor cu tine.
Bătrânul Richard şi buna sa nevastă o rugară şi ei să plece, promiţându-i că o vor îngriji pe micuţă ca pe propriul loc copil.

12

O întoarcere neaşteptată

- Este o noapte întunecoasă, spuse Richard, şi aceasta este singura noastră şansă de scăpare. Fiecare minut de întârziere, draga mea doamnă, măreşte primejdia, nu numai pentru dumneata, ci şi pentru mine şi nevasta mea. S-ar putea să ne coste viaţa; fiindcă adăpostirea unui fugar, fără permisiune, este interzisă şi pedeapsită cu moartea.
-Ei bine, atunci, scumpa mea Lina, strigă disperată mama, dacă nu pot să-ţi mai fiu de nici un folos pe lumea aceasta, dacă prezenţa mea este o ameninţare pentru oamenii aceştia cumsecade, atunci voi pleca. Rămas bun, îngerul meu; odihneşte-te în locaşurile păcii, acolo unde cei nevinovaţi nu mai suferă, unde nu mai sunt lacrimi, nici chinuri şi nici durere.
Micul Charles, care stătea lângă mama lui, luă mânuţa surorii sale şi spuse suspinând:
-Bucură-te, dragă Lina, fiindcă vei fi în curând în ceruri cu Mântuitorul. O să vezi că acolo e mai bine decât pe pământ, unde e numai durere şi necaz. O, ce bucuros aş fi să merg cu tine!
Apoi mama îngenunche la căpătâiul fetiţei şi spuse, ridicându-şi ochii către cer:
- Ţie, Doamne, îmi încredinţez copilul; primeşte-o în îndurarea Ta.
Câteva momente rămase acolo tăcută, apoi se ridică repede în picioare, o sărută pe Lina, îl luă pe Charles de mână şi, cu paşi tremurători, ieşi pe uşă fără să mai privească în urmă.
Ajunsă afară, doamna d'Erlau o luă la fugă, condusă de credinciosul slujitor, care adunase în grabă câteva lucruri necesare călătoriei. încărcat din greu, Richard mergea înainte. Sărmana doamnă îl urma, cu o bocceluţă sub braţ, ţinându-şi de mână băieţelul, care ducea şi el o bocceluţă. Nimeni nu spunea nimic. Noaptea era furtunoasă, vântul sufla tare, şi ploaia curgea cu găleata.

13

Castelul este jefuit

O întoarcere neaşteptată

-Vântul şi ploaia, şi chiar şi întunericul acesta îngrozitor, şopti bătrânul într-un târziu, sunt o binecuvântare, fiindcă ne apără de urmăritori. Pe o noapte cu lună plină, am fi fost descoperiţi cu siguranţă.
Adesea se întâmplă la fel; lucrurile care ni se par îngrozitoare se dovedesc a fi cele mai potrivite pentru binele nostru. La fel este şi cu nenorocirile, furtunile şi tainele vieţii.
După un timp, ajunseră la locuinţa bătrânului pescar, şi intrară într-o cămăruţă simplă, luminată de o lampă cu ulei. Bunul pescar o invită pe doamnă şi pe fiul ei să intre în coliba lui. In timp ce el îşi ducea barca la apă, cu ajutorul lui Richard, soţia lui aşeză înaintea oaspeţilor supă caldă şi pâine, împreună cu o mică gustare. Tremurând de frig şi nerăbdare, reuşiră să îmbuce câteva înghiţituri, care aveau să-i sprijine în încercările pe care le mai aveau de îndurat. Bărbaţii se întoarseră în curând, şi o conduseră pe doamnă pe malul Rinului. Luna, care era în ultimul pătrar, răsărise, şi risipea într-o oarecare măsură groaza întunericului. Biata doamnă se cutremură când privi apele întunecate care spumegau, şi bărcuţa nesigură în care trebuiau să traverseze râul. Bărbaţii o încurajară; bătrânul pescar se aşeză la locul lui şi, după ce luă vâslele, spuse plin de încredere:
- Dumnezeu ne va ajuta să trecem cu bine.
După aceasta, Richard îşi luă rămas bun. In timpul jefuirii castelului, acest slujitor credincios reuşise să salveze o tabacheră de aur, un ceas de aur, şi câteva inele împodobite cu pietre preţioase. Acum le puse în mâinile stăpânei sale, împreună cu câţiva galbeni pe care îi

economisise pe când se afla în slujba ei, dar nu îi spuse că erau ai lui. Cu lacrimi în ochi, îi sărută mâna şi îl îmbrăţişa cu dragoste pe băieţel.
- O, draga mea stăpână! spuse el, sunt un om bătrân, şi s-ar putea să nu vă mai văd niciodată, nici pe dumneata, nici pe domnişorul Charles. Vai! acum nu mai pot face nimic pentru dumneavoastră. Dar Dumnezeu vă va veghea, şi vă va
14
da multe zile fericite în viitor. Lucrurile nu pot merge totdeauna rău pentru nişte oameni atât de buni. Aş merge cu dumneata, dar sper încă să găsesc o cale de a-1 salva pe bunul nostru stăpân. Aş da tot ce am s-o pot face.
Cu lacrimi curgându-le pe obraji, îşi luară rămas bun, după ce doamna îl rugă încă o dată să aibă grijă de soţul şi fiica ei. Bătrânul îşi reînnoi promisiunile, apoi o ajută pe ea şi pe micul Charles să se aşeze în barcă.
După ce se îndepărtară de ţărm, Richard căzu în genunchi şi îşi înălţă mâinile spre cer.
- Mă plec în faţa Ta, Doamne, şi Te rog să-i ajuţi să treacă de partea cealaltă cu bine. Nu mă voi ridica până când fratele meu nu îmi va aduce vestea cea bună. Ajută-mă să pot să le duc într-o zi veşti bune de la cei care acum îi fac să se îngrijoreze atât de mult.

L

15
O întoarcere neaşteptată

SS>Î>
CAPITOLUL III
(J câHâtcila n

OAMNA d'Erlau trecu râul cu bine şi se afla acum în siguranţă, împreună cu băieţelul ei. Problema care se punea acum era găsirea unei case în care să locuiască un timp. Străinii nu erau bine primiţi şi, mai mult, părea că şi regiunea aceasta va deveni în curând teatru de război. Ascultând sfaturile lui Richard, călători de-a lungul Rinului spre Elveţia, dar era foarte îngrijorată, fiindcă banii se împuţinau repede. I se spuse că în Elveţia viaţa era foarte scumpă, şi fu sfătuită să se îndrepte spre Suabia. După ce rătăci câtva timp zadarnic încoace şi încolo, ajunse la graniţele Tirolului, şi, prin intervenţia unui om milostiv, i se promise adăpost în casa unui bătrân ţăran tirolez.
Porni imediat în călătorie împreună cu micul Charles, însoţiţi fiind de un ghid, care le ducea şi pachetul cu haine. Urcară munţi şi coborâră văi, una după alta. în cele din urmă, de pe culmea unui munte, văzu o vale verde, care părea foarte adâncă. în dreapta văii, cocoţate deasupra unei prăpăstii, se aflau câteva căsuţe de lemn, cu acoperişuri plate; în mijlocul lor se înălţa turla ascuţită a unei capele.
în stânga văii se afla o pădurice întunecată de brazi, şi în spatele lor două culmi muntoase se înălţau până la nori; erau acoperite cu zăpadă, deşi văile erau verzi şi înveşmântate într-o mantie primăvăratică. Ghidul arătă spre căsuţe cu toiagul şi spuse:
- Acolo jos trăieşte bătrânul la care veţi locui.
16

L

Doamna d'Erlau oftă şi îşi continuă drumul pe cărarea îngustă.
Bătrânul tirolez, care o aştepta, şi care se dovedi a fi un bărbat înalt şi puternic încă, îi ieşi în întâmpinare cu prietenie. Poate că nu cunoştea uzanţele societăţii, dar bunătatea inimii lui îl învăţase să ţină seama de sentimentele celorlalţi, şi să facă tot ce-i stătea în puteri pentru a-i ajuta. Ca să-şi arate respectul faţă de doamna străină, se îmbrăcase în costumul de duminică, cu haină cenuşie, vestă roşie şi pălărie verde, împodobită cu o pană mică.
- Bine aţi venit, doamnă, spuse el; sunt mulţumit să vă ofer adăpost sub acoperişul meu, dumneavoastră şi băieţelului.
Soţia lui, o bătrânică plăcută cu părul argintiu şi obrajii roşii, stătea în prag aşteptându-le venirea. Era foarte îngrijit îmbrăcată, şî, fiindcă venise din bucătărie, nu-i întinse mâna doamnei până când nu se şterse de colţul şorţului. Apoi spuse:
-Fiţi binevenită, dragă doamnă. Masa este aproape gata; dar mă tem că va trebui să vă obişnuiţi cu simplitatea noastră, fiindcă nu avem decât lapte şi unt, pâine din orz şi cartofi.
Tiroleza o conduse pe doamnă într-o cameră alăturată, cu fereastră care dădea spre pădurea întunecată de brazi şi spre cele două piscuri înzăpezite. întregul mobilier al camerei consta dintr-o masă, o băncuţă şi câteva scaune de lemn, împreună cu o sobă de porţelan verde strălucitor, care slujea drept cămin; alături era un dormitor mic. Doamna îngenunche şi îi mulţumi lui Dumnezeu pentru acest loc de adăpost.
îşi aranja lucrurile cât putu de bine. Gătea pentru ea şi îşi petrecea restul timpului împletind şi croşetând, ocupaţie cu care câştiga ceva. Cea mai mare grijă era să-i găsească o ocupaţie lui Charles. Nu avea cărţi din care să-1 poată învăţa ea, şi apoi el începuse deja să studieze latina, pe care ea nu o

ştia. în timp ce se gândea la această tristeţe a ei, într-o dimineaţă, auzi clopotul capelei. Buna şi evlavioasa gazdă veni într-un suflet să-i spună că pastorul din satul care se afla de partea cealaltă a muntelui avea să ţină serviciul divin. Doamna d'Erlau se ridică fără întârziere şi îl luă pe Charles la biserică. Pastorul ţinu o predică scurtă, dar fiecare cuvânt îi merse drept la inimă. După slujbă, îl căută ca să-i vorbească, şi descoperi că era un om foarte sensibil, evlavios şi binevoitor. îi făgădui să-i aducă cărţi şi să-1 înveţe el însuşi pe băieţel câte două ore în fiecare după-amiază, dacă va voi să vină peste munte la el.
Charles se arătă foarte bucuros, şi deveni mai mulţumit, acum că avea din nou o ocupaţie zilnică. Nu mai avea răbdare nici să mănânce, atât era de dornic să plece peste munte, ca să nu întârzie la lecţie. Totuşi, când venea vremea ploioasă, care ţinea adesea câteva zile, sărmanul băieţel se plictisea foarte tare.
înţeleaptă lui mamă ştia că distracţia nevinovată este la fel de necesară ca şi munca, şi se gândea mereu la o cale prin care să i le procure pe amândouă.
în Tirol era obiceiul să se crească canari, care erau cumpăraţi de negustori, şi duşi în pieţe îndepărtate. Bătrânul ţăran tirolez avea o colecţie deosebită de canari foarte frumoşi, şi aceste păsări erau atât de ieftine, încât Charles îşi imploră mama să-i cumpere unul.
-Acasă, spuse el, Lina avea întotdeauna un canar. Dacă îmi cumperi unul, ne vom aminti de căminul nostru drag chiar şi aici, în mijlocul sălbăticiei.
Buna lui mamă consimţi, şi băiatul se grăbi să aleagă cel mai frumos canar, unul care să semene cu cel pe care îl avea surioara lui.

în curând, Charles se bucură foarte mult de vietatea aceasta mititică, cu pene auriii şi ochi negri ca două grăuncioare. în curând, se obişnui atât de mult cu el, încât

zbura de pe vârful degetelor lui, şi ciugulea seminţe de pe buzele băieţelului. Dacă scria, păsărică se aşeza pe toc şi îi ciugulea degetele; aşa că adesea, oricât de mult ar fi ţinut la ea, trebuia să o închidă în colivie, ca să nu-1 deranjeze din muncă. Când începu să cânte, Charles nu se mai sătura ascultând-o.

- Trebuie să îl înveţi să fluiere o melodie drăguţă, îi spuse tirolezul într-o zi.

Charles se gândi că bătrânul glumea, fiindcă nu ştia că păsările pot fluiera. Tirolezul îşi aduse un instrument mic, pe care îl numi flajeolet.

-Hei! spuse Charles, acesta este cel mai drăguţ fluieraş din fildeş pe care l-am văzut.

Ţăranul cântă o melodie simplă şi i-1 dădu şi lui. Charles era încântat de sunetul limpede al fluieraşului, şi, fiindcă avea talent muzical real, învăţă repede să cânte la flajeolet melodia pe care o auzise. Cântă în faţa canarului melodia aceasta de mai multe ori, până când, în cele din urmă, pasărea repetă melodia fără nici o greşeală. Charles sări în sus de bucurie, şi mama lui spuse zâmbind:

-încearcă să-ţi spui întotdeauna lecţia aşa cum a spus-o canarul acum.

Canarul şi fluieraşul le dărui multe clipe plăcute, atunci când băieţelul stătea în casă lângă mama lui în zilele cu vreme rea.

în tot timpul acesta, sărmana doamnă îşi chinuia sufletul gândindu-se la soţul şi la fiica ei, din cauza cărora vărsa multe lacrimi în nopţile de nesomn. încerca mereu să afle veşti despre ei, dar în zadar. Singurele veşti care veneau din Franţa erau cele din ziare. Acestea îi erau trimise în fiecare săptămână de către pastor, prin intermediul lui Charles. într-o seară, Charles veni acasă cu ziarele, şi, în timp ce le scotea din buzunar, spuse că văzuse destule ca să ştie că ascundeau veşti bune, chiar dacă pastorul nu avusese timp să

le citească. Mama lui citi repede, şi află că sfârşitul războiului era aproape; în sufletul ei, spera că se vor putea întoarce curând acasă. Dar vai! La sfârşitul ziarului se afla o listă lungă de nobili care muriseră pe eşafod din cauza ataşamentului faţă de vechiul guvern. Printre aceştia găsi şi numele soţului său, Henri d'Erlau. Această veste o lovi ca un fulger. Scăpă ziarul din mână şi căzu leşinată pe duşumea. Rămase acolo mult timp, până veniră gazdele, aduse de strigătele disperate ale lui Charles. Căzu la pat, extrem de bolnavă. însănătoşirea ei era îndoielnică, şi sărmanul băieţel, care nu mai părăsea căpătâiul ei, se prăpădea şi el. Clătinând din cap, bătrânul tirolez spunea adesea cu tristeţe:

-Toamna care se apropie îşi va scutura frunzele pe mormântul doamnei, şi nici sărmanul băieţel nu va mai vedea întoarcerea primăverii.

CAPITOLUL IV

dineu ctaoutCLos

C

REDINCIOSUL şi bătrânul Charles aşteptase pe partea cealaltă a Rinului până la întoarcerea fratelui său, pescarul, care îi adusese vestea că doamna era în siguranţă. Cea mai mare grijă a

sa era acum să-şi salveze stăpânul de la moarte; fiindcă Richard credea că ar fi fost o mare nedreptate să fie executat din cauza credinţei faţă de fostul rege. *

Zorii zilei următoare îl găsiră în oraş. Avea aici un fiu pe nume Robert, care fusese silit să se înroleze în Garda Naţională. Cu ajutorul acestui tânăr curajos şi cumsecade, care păzea adesea prizonierii din închisoare, Richard spera să-şi elibereze stăpânul. în scopul acesta, Richard şi fiul său făcură mai multe planuri, dar nici unul nu putu fi împlinit. în cele din urmă, hotărâră că singurul lucru pe care îl puteau face era o atenţie deosebită din partea fiului, ca să profite de prima şansă de scăpare care s-ar fi ivit. Nici o şansă nu se ivea însă, şi Robert începuse să deznădăjduiască.

în cele din urmă, domnul d'Erlau fu condamnat la moarte, şi sentinţa avea să fie adusă la îndeplinire a doua zi dimineaţă. îndurerat, îşi petrecu toată noaptea cu capul în mâini, în celula lui singuratică. Nimeni nu se gândise să-i aducă o lumânare, iar întunericul era adânc. Se gândea la soţia şi copiii săi, fiindcă nu îi păsa de el, ci numai de ei. Nu ştia ce se întâmplase cu ei, şi cea mai mare grijă a lui era

soarta lor. Repeta acum cuvintele pe care le spuse când îi fusese citită sentinţa de condamnare la moarte:

- Facă-se voia Ta, Doamne!

îşi fixă toate gândurile asupra lui Dumnezeu.

- în cine, spunea el, aş putea să mă încred în noaptea aceasta, ultima din viaţa mea, dacă nu în Tine, dragul meu Tată din ceruri? Ceea ce hotărăşti Tu este întotdeauna cel mai bine. Poartă-Te, atunci, cu mine şi ai mei cum crezi că e mai bine. Dacă mă vei lua de lângă soţia şi copiii mei, revarsă asupra lor binecuvântările Tale, şi mângâie-i în durerea lor cea mare; cu credinţa aceasta îmi voi pleca capul pe butucul care este deja pătat de sângele multor prieteni. Dar, dacă este voia Ta să îmi mai văd soţia şi copiii, îţi va fi uşor să deschizi porţile închisorii, şi atunci viaţa mea şi a celor dragi va fi în întregime consacrată măririi Tale.

Pe când el era cufundat în aceste gânduri, se auzi deodată o mare zarvă pe coridor. Toate uşile închisorii se deschiseră larg. Nori de fum ieşeau dinăuntru, şi toată clădirea fu luminată de strălucirea teribilă a focului. Un soldat tânăr se arătă în faţa lui şi îl chemă afară:

-Repede, domnule, salvaţi-vă!

Era Robert, fiul bătrânului Richard. Focul izbucnise în partea unde erau ţinuţi prizonierii, din cauza unor soldaţi beţi. Bărbaţii care stăteau de gardă în faţa uşilor prizonierilor îşi aruncaseră hainele şi armele şi alergaseră afară. Tânărul Robert profitase de confuzie ca să ia haina şi arma unui soldat, şi să se grăbească spre celula în care ştia că se află domnul d'Erlau.

- îmbrăcaţi-vă repede cu asta! continuă Robert, ajutându-1 cu uniforma, în timp ce îi punea pe cap o pălărie cu cocardă tricoloră, şi îl încingea cu o sabie. Fiindcă barba bunului domn crescuse foarte mult în timpul întemniţării, semăna destul de mult cu soldaţii, şi acest lucru îi completa deghizarea.

-Acum, spuse Robert, ieşiţi în grabă, şi alergaţi pe scări spre poartă. Cu uniforma aceasta veţi trece fără să stârniţi vreo bănuială. Grăbiţi-vă apoi să ajungeţi la tatăl meu, unde îl veţi găsi pe fratele său, pescarul de pe Rin.

Domnului d'Erlau i se păru că tânărul soldat era un înger, şi cuvintele lui un mesaj din cer. într-o clipă, fu gata de plecare. De îndată ce reuşi să iasă, se repezi în fugă pe coridoare, strigând către oamenii care alergau cu găleţi de apă:

- La o parte! La o parte!

Fără să fie oprit de nimeni, ajunse în stradă. Cu paşi hotărâţi, se îndreptă spre poarta oraşului, şi trecu fără nici o problemă, fiindcă Robert îi spusese parola pentru noaptea aceea.

Era trecut de miezul nopţii când ajunse la căsuţa bătrânului pescar. Bătu încet în geam.

Pescarul ieşi afară, puţin speriat. Credea că era un soldat, care venise să-1 aresteze pe fratele lui sau pe el, fiindcă amândoi îşi făcuseră destui duşmani din cauza devotamentului faţă de familia Erlau. Când îl recunoscu pe domnul d'Erlau, bătrânul pescar exclamă cu braţele ridicate:
-Slavă Domnului!
îl conduse bucuros în casă. Richard, care aşteptase zadarnic zece nopţi, se repezi spre el, exclamând:
-O, stăpâne!
Şi cei doi se îmbrăţişară cu lacrimi în ochi.
Prima întrebare a domnului d'Erlau fu în legătură cu soţia şi copiii lui. Richard îi spuse că doamna şi Charles reuşiseră să scape; domnişoara Lina fusese foarte bolnavă, dar era sănătoasă acum, şi se afla în casă. Lina, care dormea în camera alăturată, se trezise la strigătul de bucurie al lui Richard, şi îşi cunoscu tatăl după voce. Cu lacrimi de bucurie, se aruncă în braţele lui, în timp ce el, copleşit de emoţie, o strângea cu dragoste la piept.

Insistă să treacă Rinul în aceeaşi noapte, ca să fie sigur că scapă dintr-o ţară care i se păruse paradis odinioară, dar care devenise acum un cuib de criminali. în aceeaşi bărcuţă care o dusese pe soţia lui dincolo de râu, dorea să ajungă în siguranţă pe pământ german. Fără să piardă timp, porni la drum împreună cu Lina. Bătrânul pescar îi conducea, în timp ce Richard mergea în spatele lor, ducând o boccea. Era o noapte senină şi liniştită. In tăcere deplină, se apropiară de Rin; bărcuţa era acolo, la adăpostul trestiilor. Dar dintr-o dată, auziră în spatele lor trosnetul unor arme, iar nişte glasuri aspre strigară:
-Staţi! Staţi!
Focul din închisoare fusese stins curând, şi, de îndată ce se descoperise lipsa domnului d'Erlau şi a uniformei, soldaţii nu mai pierduseră timpul. Se apropiau cu o viteză înspăimântătoare. Sărmanii fugari erau speriaţi de moarte, dar grăbiră pasul. Domnul d'Erlau, cu Lina în braţe, sări în barcă, în timp ce Richard sări după el. Amândoi apucară vâslele şi începură să vâslească din toate puterile. Fiindcă nu mai era loc pentru bătrânul pescar, acesta se ascunse în scorbura unui copac.
Dar de abia se îndepărtă barca de ţărm, că soldaţii începură să tragă asupra fugarilor. Gloanţele şuierau pe la urechile lor, neobişnuite cu un asemenea zgomot. Tatăl o îndemnă pe Lina să se întindă pe fundul bărcii, în timp ce el şi credinciosul său ajutor îşi dublau eforturile. Un glonte străpunse pălăria domnului d'Erlau, iar altul lovi vâsla lui Richard. Barca, care se ridica numai cu un deget deasupra apei, scăpă fără să fie ciuruită. în cele din urmă, ajunseră nevătămaţi pe malul celălalt.
Domnul d'Erlau căzu în genunchi, mulţumindu-I lui Dumnezeu pentru eliberare, iar Lina şi Richard îi urmară exemplul. Apoi se aşezară pe trunchiul unui copac căzut, ca să se odihnească. De îndată ce se simţiră în stare, Richard,

care nu se gândea să-şi abandoneze stăpânul în vreme de nevoie, îşi luă toiagul în mână şi bocceaua grea în spate, şi porni înainte, călăuzindu-i pe ceilalţi. Drumul pe care îl alesese ducea spre regiunea împădurită Suabia, cunoscută drept Pădurea Neagră, din cauza brazilor deşi şi întunecoşi.

CAPITOLUL V
Clatiamâ

C

EA mai mare grijă a domnului d'Erlau era să-şi găsească soţia. Richard cunoştea un fermier cumsecade care locuia lângă Pădurea Neagră. Se îndreptau acum spre căsuţa acestuia, ca să se odinească câteva zile şi să capete putere pentru viitoarea călătorie. Dar, de abia intrat în curte, domnul d'Erlau se grăbi să plece din nou.
-Nu mă pot odihni nici un minut, îi spuse el lui Richard, până când nu îmi găsesc soţia şi fiul. M-ai asigurat, bunul meu Richard, că ei sunt în Elveţia. Dar cum putem ajunge acolo? Lina nu poate merge atât de mult, şi nu am bani pentru un cal.
Richard scoase o pungă plină cu bani, şi o deşertă pe masă.
- Nu sunteţi atât de sărac cum credeţi, dragă domnule, spuse el. Toţi aceştia sunt ai dumneavoastră.
Domnul d'Erlau se uită întâi la bani, apoi la credinciosul său slujitor.
- Când eraţi bogat, spuse Richard, aţi fost întotdeauna darnic şi bun. Câtor oameni le-aţi împrumutat bani când erau încolţiţi de creditori! Am reuşit să recuperez unii din aceşti bani în timp ce dumneavoastră zăceaţi în închisoare iar soţia era exilată într-o ţară străină. Deşi am aflat că sunt mulţi oameni lipsiţi de onoare, am văzut că sunt mai mulţi cei cu suflet bun, care nu numai că au înapoiat ce au împrumutat, dar au dat şi ceva în plus, din recunoştinţă şi iubire faţă de cel

care le-a făcut multe binefaceri.
Domnul d'Erlau numără galbenii.
- Este o sumă mare, foarte mare, spuse el, cu o privire plină de recunoştinţă. Dar cât timp ne va ajunge oare?
-Trebuie să ne gospodărim bine, spuse Richard; în orice caz, vom putea ajunge în Elveţia.
Richard cumpără un cal şi o trăsură uşoară, cu o acoperitoare care să-i protejeze de ploaie şi vânt, şi porniră la drum. Richard mergea pe jos mai mereu; dar, la insistenţele lui, domnul d'Erlau şi Lina călătoreau în trăsură. în felul acesta ajunseră în Elveţia. Oricât de mult se străduiră, nu reuşiră să obţină nici o informaţie despre soţia domnului d'Erlau. Se convinseră că trebuiau să încerce în altă parte, aşa că se întoarseră în Suabia.
între timp, bunul domn fu doborât de tratamentul aspru din închisoare, la care se adăugase agitaţia condamnării la moarte, neliniştea cauzată de cei pe care îi pierduse, şi încercările zilnice ale călătoriei; căzu la pat, şi fură nevoiţi să se oprească într-un sătuc din Suabia; rămase acolo până îşi reveni.
Richard închirie câteva camere, inclusiv o bucătărie şi o cameră de zi, cumpără lucrurile necesare şi, fiind obişnuit cu toate treburile casnice, se îngrijea de mica familie. Lina îl ajuta cu tragere de inimă, şi era ocupată de dimineaţa până seara, dar din fericire cu o muncă ce nu-i depăşea puterile. La început, domnul d'Erlau nu reuşi să părăsească deloc, şi trecu mult timp până să poată sta în capul oaselor. Lina făcea tot ce putea ca să-1 îngrijească, să-1 înveselească şi să facă să treacă timpul mai repede. în fiecare zi îi pregătea o surpriză plăcută, fie o mâncare gătită pentru prima dată, sau un cântec nou, sau câteva noutăţi pe care le auzise. Tatăl ei îi mărturisea dragostea şi recunoştinţa lui de fiecare dată.
Se apropia ziua de naştere a Linei. Când sosi în cele din urmă, Lina merse dis-de-dimineaţă la biserică, ca să-i

mulţumească lui Dumnezeu şi să înalţe o rugăciune specială pentru mama şi fratele ei. Când se întoarse acasă, văzu în geam un vas cu flori de munte albastre şi roşii, alese din florile ei preferate, şi un canar auriu strălucitor, cu un smoc de pene ciufulite pe cap, exact ca cel pe care îl avea înainte, într-o colivie atârnată chiar deasupra florilor. îi mulţumi tatălui ei cu cea mai sinceră dragoste.
-Mă bucur că eşti atât de uşor de mulţumit, draga mea, spuse el, fiindcă nu pot face mai mult acum. Cât de diferit era totul când locuiam în castelul nostru! Atunci ziua aceasta era sărbătorită cu fast, şi era o zi de bucurie pentru întregul sat. Astăzi sărbătoarea noastră va fi mai restrânsă.
Serviră o masă mai bună decât de obicei, apoi inima tatălui păru mai veselă. Nu se linişti până când Richard nu se aşeză şi el la masă şi, la sfârşit, bunul bătrân aduse un tort împodobit cu flori. Conversaţia se întoarse la cei dragi care lipseau, şi melancolia se întoarse din nou în sufletul tatălui, care se gândea la soţia şi fiul lui.
-Vai! Lina, spuse el, mă întreb unde îţi sărbătoresc ziua mama şi fratele tău? Cât de multe lucruri li s-or fi întâmplat în timpul acesta! Ah! O femeie şi un copil, aruncaţi în lume fără nici un prieten care să-i apere, trebuie să fi avut multe greutăţi. Cine ştie dacă vom mai sărbători vreodată ziua aceasta? Eram atât de bucuros, atât de încrezător în providenţa lui Dumnezeu... dar acum sunt adesea copleşit de durere.
Lina se aruncă la pieptul tatălui ei, ca să-1 mângâie, şi izbucni în lacrimi.
- Inveseleşte-te, dragă tată, spuse ea, Dumnezeu nu ne-a părăsit. El ne va îngădui să ne întâlnim din nou, altfel nu ne-ar fi ajutat să scăpăm într-un mod atât de minunat. Cu siguranţă că îi pasă de noi!
- Da, îi pasă, spuse şi Richard, ştergându-şi ochii. Apoi rămaseră cu toţii tăcuţi. Chiar în momentul

acesta, canarul începu să fluiere melodia unui cântec. Mi-e inima vitează orişicând, în orice faptă, şi în orice gând. Căci Dumnezeu este iubire Şi dăinuie în veşnică mărire. Lina bătu din palme, plină de uimire, şi exclamă:
- Ce înseamnă asta? Ce ciudat! Este prima melodie pe care a cântat-o Charles la pian, şi eu am învăţat s-o cânt cu el. îţi aminteşti, tată, că am cântat-o chiar atunci când ai fost dus la închisoare?
Domnul d'Erlau, Lina şi Richard se uitau uimiţi la canar. Acesta repeta iar şi iar ciudatul cântec. Era exact cântecul lor, fără nici o greşeală - nici o notă nu-i lipsea.
-Este foarte ciudat, spuse tatăl, plin de uimire. O, Doamne, cred acurp că îmi vei înapoia soţia şi pe dragul meu Charles. Fiindcă numai de la ei ar fi putut învăţa această pasăre cântecul, deşi nu înţeleg cum s-a putut întâmpla. O, Richard, de unde a venit pasărea aceasta?
Richard spuse că o cumpărase cu o zi înainte de la un tânăr tirolez.
- Oh! Fugi cât de repede poţi, şi caută-1, spuse domnul d'Erlau; poate că ne poate spune ceva despre dragii noştri.
Richard era plecat de mult, iar domnul d'Erlau şi fiica sa îl aşteptau cu nerăbdare.
- Cât de mare trebuie să fi fost nevoia lor, spuse tatăl, dacă au fost nevoiţi să se despartă de această pasăre. Sau poate că sunt morţi, şi păsărică aceasta este singura amintire care ne-a rămas.
în cele din urmă, Richard se întoarse cu negustorul tirolez. Tânărul nu putea spune nimic deosebit despre canar. îl cumpărase de la un cioban tirolez, şi numele doamnei d'Erlau îi era necunoscut. Dar o asemenea doamnă, însoţită de un băieţel, venise de curând în regiune, şi era foarte posibil ca pasărea să fi fost a lor. O văzuse adesea pe doamnă la biserică

duminica, iar pe băieţel îl întâlnise la şcoala din casa pastorului. Tirolezul descrise atât de

exact înfăţişarea doamnei şi a băieţelului, încât cu toţi strigară într-un glas:
- Sunt ei, cu siguranţă! Sunt ei!
Cu toţii îi mulţumiră lui Dumnezeu pentru această minunată descoperire. Domnul d'Erlau se interesă îndeaproape de locul în care trăia doamna, şi de drumul care ducea acolo, şi îl uimi pe sărmanul ciobănaş când îi dădu un ban de argint în schimbul povestirii lui.
Se pregătiră imediat de plecare. Domnul d'Erlau nu mai simţea nici o slăbiciune; veştile acestea îl întăriseră mai bine decât orice medicament. Lina ajută la împachetat, şi Richard pregăti trăsura, şi înşeuă calul, care slujise la han pentru mâncare. A doua zi îi găsi pe călătorii noştri în drum spre Tirol. Puteţi fi siguri că nici păsărică nu a fost lăsată în urmă. Era atârnată cu tot cu colivie de acoperământul trăsurii, şi era foarte veselă, bucurând-i pe Lina şi pe tatăl ei cu cântece neîntrerupte.

CAPITOLUL VI

Hui

OMNUL d'Erlau, însoţit de micul grup cu înfăţişare rustică, avu noroc şi ajunse în satul care aparţinea de aceeaşi parohie ca şi cătunul Stânca Neagră. Se îndreptă direct spre locuinţa pastorului. Acest domn îi confirmă povestea spusă de tânărul tirolez care îi vânduse canarul. Doamna d'Erlau şi fiul ei trăiau.
-Şi totuşi, spuse pastorul, sărmana doamnă este copleşită de durere. A auzit că soţul ei şi-a pierdut viaţa pe eşafod, şi de atunci este foarte nenorocită. A fost cât pe ce să moară din cauza bolii pe care i-a provocat-o durerea, şi este şi acum foarte slăbită.
Domnul d'Erlau întrebă de unde a primit vestea aceasta falsă. Pastorul aduse un teanc de ziare, din care alese unul şi îl desfăcu înaintea lui. Domnul d'Erlau văzu cu ochii lui că fusese executat în cutare zi. Oricât ar fi fost de surprins, îşi explică cu uşurinţă problema. în zilele acelea de confuzie o asemenea greşeală era nesemnificativă. Uitaseră să-i şteargă numele de pe lista celor executaţi, sau îl lăsaseră dinadins, fiindcă credeau că e cea mai bună cale de a trece sub tăcere evadarea sa.
Domnul d'Erlau fu foarte îndurerat auzind despre starea jalnică în care ajunsese soţia citind aceste nefericite veşti false. Pastorul era de părere că trebuiau să fie foarte atenţi în privinţa bucuriei care o aştepta. Se consultă cu soţul ei, căutând cea mai potrivită cale de a o anunţa; şi, deşi era

seara târziu, şi vremea era foarte rea, hotărâră să plece împreună la Stânca Neagră.
Plouase toată ziua, şi acum ploaia se transformase în zăpadă, fiindcă iarna vine pe neaşteptate în regiunea aceasta. Totuşi, ajunseră în curând pe culmea muntelui, de unde, printre trunchiurile întunecate ale copacilor văzură valea care se întindea în faţa lor şi grupul de căsuţe umile, cu acoperişurile plate acoperite de zăpadă şi hornurile din care ieşea fum. Micul grup se aşeză pe pătura de muşchi de la poalele stâncii, sub un grup de brazi care îi apăra de vânt şi zăpadă, iar Richard porni înainte, spre căsuţa pe care i-o arătase pastorul printr-o deschizătură dintre ramurile brazilor.
Acolo se afla doamna d'Erlau, în mare doliu, lângă un foc care lumina mica încăpere, cufundată în umbrele înserării, împletea, iar Charles îi citea cu glas tare dintr-o carte. Când îşi văzu credinciosul slujitor cu părul alb ca zăpada intrând pe uşă, scoase un ţipăt şi scăpă andrelele din mână. Se repezi spre el, şi printre lacrimi amestecate de bucurie şi durere, îl întâmpină cu dragostea cu care şi-ar fi primit tatăl. Charles era şi el copleşit de bucurie.

Doamna îl aşeză pe bătrân pe un scaun, pe care Charles îl trăsese lângă foc.
-Vai, Richard, începu ea, aşezându-se pe celălalt scaun, oare aşa trebuia să fie întâlnirea noastră? Dar, oh, nu-mi mai vorbi de moartea groaznică a celui mai bun dintre soţi. Nu pot îndura gândul. Dar ce îmi poţi spune despre Lina? A murit sărmana mea fetiţă, aşa cum a prezis doctorul?
Richard îi spuse că doctorul a exagerat boala copilei; că, deşi nedrept, acest motiv trebuia să grăbească fuga mamei ei, şi că Lina era acum strălucitoare şi sănătoasă.
Bucuria mamei a fost extraordinară, şi ochii ei străluciră de încântare.
- Dar, continuă ea cu fruntea înnegurată, de ce nu ai adus-o şi pe ea cu tine? De ce nu ai luat-o din ţara aceea îngrozitoare, unde nu este în siguranţă nici o clipă? Cum ai

putut s-o laşi acolo, om fără inimă? De ce...?
Nu termină întrebarea, fiindcă uşa se deschise dintr-o dată, şi Lina alergă în braţele mamei ei. Charles se repezi şi el s-o ia în braţe. Niciodată nu vărsase sărmana mamă lacrimi mai dulci decât acum, când îşi ţinea amândoi copiii în braţe.
Dar bucuria făcu din nou loc tristeţii.
-Vai! Dacă ar trăi şi sărmanul meu soţ să-şi vadă copiii! spuse ea, ridicându-şi ochii înlăcrimaţi spre cer. O, atunci măsura bucuriei mele ar fi deplină. Aşa însă, bieţii mei copii, sunteţi orfani de tată, şi chiar vederea voastră umple de durere inima mamei voastre. Fiindcă, vai, ce pot face eu pentru voi, o văduvă săracă şi amărâtă?
Richard se gândi că era timpul să-i spună cumva că stăpânul lui era în viaţă. Dar doamna d'Erlau era mult mai pregătită decât credea Richard. Marea bucurie de a-şi vedea din nou bunul slujitor, şi bucuria mai mare de a-şi ţine fiica în braţe, îi pregătiseră inima în cel mai natural şi potrivit mod posibil pentru a îndura cea mai mare bucurie dintre toate, bucuria de a-şi vedea soţul, pe care îl jelise atâta, în viaţă.
Cu inima bătând, acest bărbat nobil stătea de mult timp în spatele uşii, de unde auzise fiecare cuvânt.
Când doamna pricepu din vorbele încâlcite ale lui Richard că soţul ei poate fi încă în viaţă, strigă cu o expresie de extremă încântare:
-Trăieşte! O, Dumnezeule îndurător, fii lăudat pe vecie pentru că l-ai scăpat din mâinile acelor criminali! O, cu siguranţă că nu poate fi departe. O, copii, veniţi, veniţi să-1 întâmpinăm!
Atunci domnul d'Erlau deschise uşa şi, copleşit de fericire, se aruncă în braţele soţiei lui. Dar sărmana femeie, care îşi jelise soţul atâta timp, şi care îl vedea acum plin de viaţă în faţa ochilor ei, experimenta o senzaţie ciudată. Cu timiditate şi teamă, de parcă se îndoia încă dacă era el, îl privi cum stătea în faţa ei, luminat de strălucirea focului. Nu-şi

putea exprima fericirea nemărginită, şi spunea doar:
- O, ce fericire ne aşteaptă în ceruri, unde ne vom întâlni din nou cu cei dragi, pe care i-am crezut morţi!
Tatăl şi mama, fiul şi fiica, bunul pastor şi credinciosul slujitor petrecură o seară încântătoare în faţa focului; bătrânul tirolez şi soţia lui se alăturară familiei şi le arătară cea mai mare dragoste.
Dimineaţa următoare aduse un alt oaspete care, prin grija Providenţei, jucase rolul principal în programarea acestei reuniuni de familie. Richard aduse canarul, care fusese lăsat în casa pastorului seara trecută. Charles fu foarte fericit să-şi vadă din nou pasărea. în timp ce mama lui era bolnavă, canarul zburase prin fereastra deschisă, şi de atunci Charles nu mai ştia nimic de el. Domnul d'Erlau spuse acum că pasărea îi ajutase să descopere locul unde se afla soţia şi fiul său. Doamna d'Erlau vărsă lacrimi de bucurie şi recunoştinţă pentru felul minunat în care Dumnezeu îşi arătase puterea.

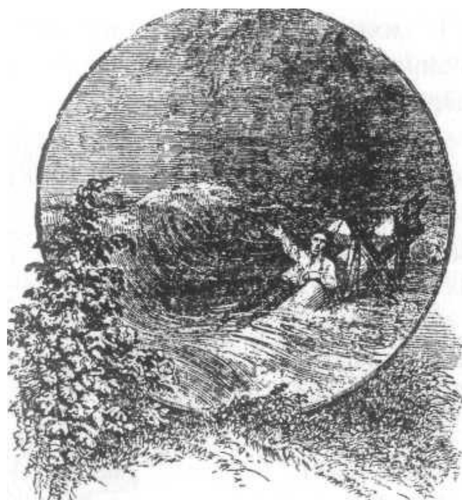
- Da, Doamne drag, spuse ea, cu mâinile împreunate, totul s-a făcut prin puterea Ta. Tu Te-ai folosit de această creatură neînsemnată, pentru ca soţul meu să ştie în ce colţ al pământului să mă găsească. Dacă nu s-ar fi întors, aş fi murit de durere înainte de sfârşitul iernii.
Charles se alătură acestei rugăciuni.
-Nu a fost un gând fericit, spuse el, să-mi învăţ canarul să cânte exact cântecul acesta? Nu am crezut, totuşi, când jeleam pierderea lui, că Dumnezeu mi 1-a luat ca să-mi înapoieze tatăl şi sora - şi că pasărea intra în planul Lui. Acest lucru ne arată clar că Dumnezeu ne dă o mare binecuvântare printr-o mică durere.
-Ai dreptate, dragă Charles, spuse tatăl lui. Dumnezeu ne-a luat tot ce aveam ca să ne dea ceva mai bun. Sper ca prin această pierdere temporală să fi câştigat în virtute, singurul bun care are valoare veşnică, şi în comparaţie cu care bogăţia şi splendoarea nu înseamnă nimic. Poate că

Dumnezeu va dori să ne înapoieze şi bunurile pământeşti, aşa cum s-a întâmplat cu canarul tău.
Băiatul pe care Charles îl rugase să-i găsească canarul şi care, şi în loc să i-1 înapoieze, îl vânduse unui negustor de păsări, fu foarte speriat când fu chemat în faţa pastorului, care îi spuse că pasărea fusese găsită la mare depărtare.
-Nu voi mai fi necinstit niciodată, spuse băiatul, fiindcă acum văd limpede că nici o înşelăciune nu poate trece neobservată la lumina soarelui.
Domnul d'Erlau hotărî să petreacă restul iernii în căsuţa dintre munţi. Richard găsi adăpost în casa unui vecin, şi canarul fu agăţat în locul pe care îl ocupa înainte. Lina îl îngrijea cu mare atenţie, şi nu trecu nici o zi din iarnă fără să-i aducă ceva verde sau o bucăţică de măr. Atunci când familia se aduna seara în zilele geroase de iarnă privind pe fereastră brazii acoperiţi de zăpadă şi bucurându-se de căldura focului, păsărică începea să-şi interpreteze cântecul.
Mi-e inima vitează orişicând,
în orice faptă şi în orice gând.
Căci Dumnezeu este iubire
Şi dăinuie în veşnică mărire.
Părinţii şi copiii i se alăturau şi cântau întregul imn, fiindcă aflau în el mângâiere şi bucurie. Da, în mijlocul tuturor dificultăţilor prin care trecuse această familie, se simţeau mult încurajaţi când auzeau păsărică cântând în triluri de bucurie.
- Trebuie să ne încredem în El, obişnuiau ei să spună, care ne-a ajutat atât de minunat printr-o păsărică atât de neînsemnată. Cel care ne poate ajuta în mii de feluri, şi a şi făcut-o, nu ne va părăsi până la urmă.
- Da, da, spuse bătrânul Richard, aşa cred şi eu. Când mă uit la bietele păsărele care îndură iarna îngheţul şi gerul, mă simt întotdeauna atins. Mă gândesc întotdeauna la aceste cuvinte: „Ele nu seamănă, nici nu seceră, nici nu adună în

hambare, dar Tatăl vostru Ceresc le hrăneşte. Nu sunteţi voi cu mult mai de preţ decât ele?" Dar, când mă uit la păsărică aceasta, cuvintele acestea au un înţeles mai profund pentru mine, şi oricând o ascult cântând nu pot dispera, oricât de rău ar merge lucrurile în lumea aceasta, şi oricât de greu am rezista. Cel care se îngrijeşte de păsări nu ne poate uita.
Cât despre restul, familia fu câtva timp strâmtorată, dar, în cele din urmă, reuşiră să se întoarcă în ţara natală, şi îşi primiră înapoi cea mai mare parte din avere. Domnul şi doamna d'Erlau se bucurară să fie bogaţi şi influenţi din nou, fiindcă puteau să-1 răsplătească, după dorinţa inimii lor, pe Richard, pe soţia şi pe fiul său, pe bătrânul pescar, şi, pe scurt, pe toţi cei care îi ajutaseră la vreme de nevoie.

S^dzşit

UN OASPETE NEAŞTEPTAT

36

lAn Oaspete ^/Veastef2tat

mai bine, era binevoitoare, care
11 exprima

CAPITOLUL I

OMNUL Alkmar era un negustor foarte bogat şi priceput, şi, ceea ce este încă şi un om foarte virtuos. Printr-o purtare simţămintele şi sufletul, câştigase afecţiunea tuturor vecinilor; în timp ce demnitatea lui naturală, prezentă în toate cuvintele şi acţiunile, câştigase respectul tuturor. Deşi înaintat în vârstă, mai păstra încă urme de tinereţe; înfăţişarea lui era atât de proaspătă şi tinerească, încât un străin, care îl vedea pentru prima dată, îl credea întotdeauna cu zece ani mai tânăr decât era. îmbrăcămintea lui era simplă şi obişnuită, şi preferata sa era o haină verde din lână fină, fără nici un semn de bogăţie, cu excepţia unui inel cu diamant pe care îl purta pe deget. Casa lui era un conac arătos, dar, deşi îşi putea permite să-1 împodobească magnific,

mobila era la fel cu a oricărui cetăţean de rând, şi cumva demodată; fiindcă ura extravaganţa, şi niciodată nu îşi cumpăra mobile scumpe, fiindcă le credea nepotrivite unei persoane de rangul lui. Singurele ornamente ale casei sale (şi acestea erau într-adevăr valoroase) erau câteva tablouri splendide, pictate de mari maeştri. Ordinea şi punctualitatea cu care îşi supraveghea afacerile erau exemplare; era atât de drept, cumpătat şi credincios în toate angajamentele, încât orice persoană era încântată să facă afaceri cu el.
Unele persoane, într-adevăr, îl blamau fiindcă îşi folosea capitalul în multe afaceri prea mărunte pentru el, şi care îi aduceau multe necazuri, profituri mici, şi uneori pierderi considerabile. Dar singura sa grijă în aceste afaceri era sprijinirea unor familii harnice, care ar fi rămas de altfel fără pâine, şi care îşi câştigau acum viaţa într-un mod cinstit. El considera că acest mod de a acţiona era cea mai caritabilă cale. Dar era foarte darnic şi în donaţiile pe care le făcea săracilor care nu puteau să muncească, şi cărora le era ruşine să cerşească; şi oferea adesea sume mari de bani familiilor care erau intrate în dificultăţi financiare fără vina lor. Nu este de mirare, deci, că era în general stimat ca om bun, şi un adevărat binefăcător; deşi este adevărat că nu favoriza lenea şi nepăsarea celor care veneau să împrumute bani de la el; fiindcă dorea să-i înveţe o lecţie practică de economie, cumpătare şi hărnicie, avea întotdeauna pregătit, în afacerile sale variate şi extinse, o slujbă potrivită, prin care se puteau întreţine destul de bine, dacă voiau. Dar ei nu acceptau aceste oferte - şi îl urau în inimile lor.
Trăise mulţi ani fericiţi cu soţia lui, care era o femeie deosebită, demnă de respect. Nu pentru frumuseţea ei, deşi era foarte frumoasă, nici pentru bogăţie, pe care nu o avusese fiindcă nu dorea. Cea mai bună recomandare în ochii lui era evlavia ei sinceră, simplitatea prietenoasă, modestia feciorelnică, hărnicia, şi toate celelalte virtuţi casnice; după moartea ei, care îl afectă foarte mult, nu

se mai gândi la căsătorie.
Mulţi dintre copiii lui muriseră de mici, şi îi rămăsese un singur fiu, Lewis, care avea acum aproape douăzeci de ani, şi care era întruchiparea tatălui său. înfăţişarea lui era deosebit de plăcută, faţa frumoasă şi graţioasă; era constant în toate hotărârile, prudent în afaceri, iubitor cu prietenii, bun cu cei săraci, cu un caracter fără pată, şi plin de respect faţă de Dumnezeu; pentru toate motivele acestea, era foarte respectat. Era mândria tatălui său, şi o onoare pentru oraşul său natal. în timpul povestirii noastre, tânărul era în Anglia, unde plecase în interes de afaceri, dar şi pentru a-şi extinde sfera cunoştinţelor comerciale; tatăl său îi aştepta în fiecare zi întoarcerea.
într-o seară ploioasă, pe când vântul vuia sălbatic pe străzi, domnul Alkmar şedea în fotoliul său confortabil, sorbind dintr-o ceaşcă de cafea. Domnul Wohlmuth, funcţionarul şef, care fusese colegul său de şcoală în tinereţe, şi care era acum cel mai bun prieten al său, datorită

fidelităţii şi integrităţii sale, şedea cu el în salonaş, plănuind o sărbătoare pentru întoarcerea lui Lewis. Dintr-o dată, intră poştaşul, cu un pachet sigilat de scrisori. Domnul Alkmar luă pachetul şi aruncă o privire rapidă asupra conţinutului. în timp ce citea una dintre scrisori, care păruse să-1 bucure la început, culoarea feţei i se schimbă dintr-o dată, şi mâna cu care ţinea scrisoarea începu să tremure violent. Wohlmuth rămase încremenit. Ştia bine că pierderile în afaceri, oricât de mari, nu îl tulburau niciodată pe domnul Alkmar, aşa că nu puteau fi cauza agitaţiei prezente.
- Ce se întâmplă cu tine? exclamă Wohlmuth neliniştit.
- Vai, citeşte asta! răspunse Alkmar oftând, şi îi dădu scrisoarea. Apoi căzu din nou pe fotoliu, îşi împreună mâinile şi rămase cu ochii ridicaţi spre cer, adânc mâhnit.
Wohlmuth citi scrisoarea. Era de la un corespondent

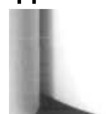
comercial din Hamburg, care menţiona în post-scriptum naufragiul unei corăbii, şi corabia aceea, deşi negustorul din Hamburg n-o ştia, era chiar corabia cu care se întorcea Lewis. Vestea aceasta căzu ca o lovitură de trăsnet pentru Wohlmuth, dar încercă totuşi să-1 încurajeze pe prietenul său Alkmar.
- Scrisoarea, spuse el, spune că unele persoane au fost salvate. Poate că Lewis a fost printre ele, sau poate că nici nu era pe corabie. Poate că Dumnezeu a înălţat nişte obstacole în calea lui, care l-au reţinut în Anglia, şi l-au împiedicat să se îmbarce. Avem multe exemple în care Dumnezeu a scăpat pe oameni din mari nenorociri.
- Dragă Wohlmuth, răspunse Alkmar, ai trezit o rază de speranţă în inima mea. Dar mă tem că se va stinge în curând. Vom afla în curând adevărul despre această întâmplare.
Sună clopoţelul, şi îi porunci servitorului să alerge la poştă, şi să trimită un curier rapid.
- Spune-i poştaşului, îi zise el, să dea curierului cel mai rapid cal din grajduri. Scrisoarea te va ajunge din urmă în câteva minute.
Apoi domnul Alkmar porunci tuturor servitorilor să meargă la toţi negustorii din oraş, şi să-i întrebe dacă nu au primit veşti despre naufragiu. El se aşeză la birou şi îi scrise corespondentului său din Hamburg. Când se întoarseră, servitorii spuseră că naufragiul avusese loc într-adevăr, dar că unsprezece persoane, şi printre ele un tânăr negustor, fuseseră salvate. Nu ştiau numele negustorului. Alkmar avea acum unele speranţe. Următoarele zile trecură într-o mare încordare. întoarcerea curierului era aşteptată cu mare nerăbdare. Alkmar îşi simţea inima grea, şi fu nevoit să se lupte din toate puterile ca să scape de povara durerii.
- Tată, se ruga el, dacă trebuie să beau paharul acesta, dă-mi putere şi curaj să-1 beau până la capăt.

Fiindcă Lewis era stimat şi iubit, întregul oraş aştepta cu nerăbdare întoarcerea curierului.

Soarta lui Lewis era subiectul tuturor conversaţiilor. în cele din urmă, răspunsul veni - se îmbarcase pe corabie, dar numele lui nu era printre cei salvaţi.
- Bunule Dumnezeu, exclamă Alkmar cu mare durere, a fost voia Ta! Tu faci numai ce este bine. Mă supun cu umilinţă hotărârilor Tale bune, înţelepte şi veşnice!
Durerea lui era atât de mare, încât nu putea plânge. Se închise în camera lui, dorind să evite mulţimea de prieteni şi rude care veneau să-1 consoleze. îşi căuta mângâierea în Dumnezeu.

CAPITOLUL II
J-Lucziiii 2aosabita căita J^Laivis
§/ A câteva zile de primirea veştii morţii lui ^^^^*m>* Lewis, un marinar bătrân solicită să fie primit de domnul Alkmar. Acesta şedea la biroul său, cufundat în jale, şi îl primi imediat. Marinarul fusese la bordul corăbiei scufundate, şi putea să-i spună domnului Alkmar ce se întâmplase.
- Ne-a prins o furtună, spuse marinarul, atât de grozavă, cum n-am mai întâlnit niciodată. Vântul a început imediat după căderea nopţii şi a mânat corabia cu o furie irezistibilă. Am fost deviaţi de la rută, şi în curând nu am mai ştiut unde ne aflam. Grămezi de nori negri acopereau întreg cerul, iar noaptea era atât de întunecoasă, încât nu ne puteam vedea mâinile. La câteva ore după miezul nopţii, am simţit un şoc care ne-a aruncat pe jos; un scrâşnet teribil ne-a spus că naufragiasem. Valurile loveau corabia din toate părţile: în câteva clipe, urma să se sfărâme în bucăţi. Cârmaciul, eu, alţi şapte marinari şi doi călători, care erau buni înotători, am ajuns în vârful stâncii de care se lovise corabia. Căpitanul şi celelalte suflete de la bord, s-au înecat.
Tânărul domn Alkmar, continuă marinarul, ştergându-şi lacrimile din ochi, a fost plâns de noi toţi. Marinarii, mai ales, erau foarte legaţi de el, fiindcă era atât de bun şi amabil. Vorbea prietenos cu noi şi ne punea multe întrebări despre navigaţie, şi adesea ne oferea ceva răcoritor, când eram gata de zile. Nu era nici unul dintre noi, sunt sigur, care să nu fie gata să-şi dea viaţa pentru el, dacă ar fi putut fi salvat. Dar nu am avut timp nici să

ne gândim. în seara dinaintea începerii furtunii l-am văzut pe punte. Parcă îl văd şi acum. îmbrăcat în haina lui colorată în albastru închis, stătea pe o banchetă, citind o scrisoare, cu o cutie de scrisori îmbrăcată în marochin roşu alături. Părea foarte trist; poate că presimţea ceea ce avea să se întâmple. A fost ultima dată când l-am văzut. Am găsit cutia de scrisori printre rămăşiţele corăbiei. Iat-o. Sunt câteva scrisori, şi un bilet de bancă în ea. Acesta este motivul pentru care am vrut să v-o aduc chiar eu.
Cu mâini tremurătoare, domnul Alkmar luă cutia de scrisori, o deschise şi găsi în ea scrisorile sale.
- Sărmanul Lewis, spuse domnul Alkmar, a păstrat cu grijă toate scrisorile mele, şi le-a purtat întotdeauna cu el; sunt sigur că le citea adesea, cum l-am rugat.
Nefericitul tată, care nu putuse vărsa nici o lacrimă până acum, izbucni într-un şuvoi de lacrimi la vederea scrisorilor, şi astfel se mai mângâie.
- Plângeţi, plângeţi, spuse marinarul cu lacrimi pe obrajii bătuţi de vânturi, plângeţi, fiindcă merită lacrimile dumneavoastră. O, dacă ar fi în locul meu, şi dacă aş putea să fiu eu pe fundul mării! Ar putea fi de folos lumii - dar la ce sunt bun eu, un bătrân ramolit?
Apoi marinarul îşi încheie trista poveste.
- în dimineaţa care a urmat naufragiului, ne-am trezit pe o stâncă pustie, înconjurată de ape în

toate părţile. Cum nu aveam nimic de mâncat sau de băut, în afară de scoici şi nişte apă de ploaie, pe care am găsit-o în crăpăturile stâncii, am fi murit cu siguranţă de foame, dacă nu ne-ar fi trimis Dumnezeu o corabie. A trecut la mică distanţă de stâncă, şi a văzut semnalele noastre disperate - nişte zdrenţe înălţate pe singura vergă pe care am salvat-o de la naufragiu. Am fost luaţi şi aduşi la Hamburg, aducând cu noi vestea naufragiului.
Domnul Alkmar luă biletul de bancă ce se afla în cutia de scrisori şi i-1 dădu marinarului.

- Acceptă acest bilet, spuse el, pentru dragostea pe care ai avut-o faţă de fiul meu, şi pentru cinstea cu care mi l-ai înapoiat. Contabilul meu ţi-1 va schimba: păstrează-1 pentru bătrâneţe.
La această ofertă generoasă, marinarul fu copleşit de bucurie, şi îi mulţumi lui Dumnezeu şi domnului Alkmar cu lacrimi în ochi.
Durerea domnului Alkmar pentru pierderea fiului său începu să-i afecteze sănătatea după câteva zile. îşi pierdea din ce în ce mai mult puterile. într-o dimineaţă de duminică, după ce se întoarse de la biserică, îşi dădu seama că e foarte bolnav. Nu mai avu putere să se dezbrace, şi căzu istovit pe pat. Wohlmuth, care îl însoţea, spera că atacul nu va fi prea sever, şi îl asigură pe domnul Alkmar că îşi va reveni curând.
- Dragă Wohlmuth, spuse Alkmar, speranţele mele în lumea aceasta s-au încheiat. Dar am speranţe în cer. Da, îmi voi reveni curând - într-o lume mai bună. Mi-am încheiat afacerile cu cerul în dimineaţa aceasta, şi m-ara întărit pentru lunga călătorie cu Pâinea Vieţii. Sper că interesele mele veşnice sunt în regulă - acum trebuie să-mi pun la punct afacerile lumeşti. Aşează-te la masă, şi ia un toc, cerneală şi hârtie. îţi voi dicta testamentul meu, îl voi semna şi vom chema un notar şi câţiva martori. Marea bogăţie pe care mi-a dat-o Dumnezeu va fi împărţită rudelor mele, dar, după câte îi cunosc, va fi mai

degrabă un blestem pentru ei, decât o binecuvântare. Totuşi, deşi nu sunt rude de aproape, vor moşteni o parte considerabilă; dar numai cu câteva condiţii, care îi vor împiedica să o risipească. Principalele drepturi trebuie să ajungă în mâinile copiilor lor; dar, dacă copiii nu sunt crescuţi bine, şi nu se poartă cuviincios, nu vor primi nici un bănuţ din averea mea. Tu, dragă Wohlmuth, şi toţi slujitorii credincioşi care m-au ajutat să-mi adun averea, veţi fi bine răsplătiţi. Şcolile şi săracii nu vor fi uitaţi. Scrie repede - simt că nu mi-a mai rămas mult timp.
Alkmar începu să dicteze, dar se opri dintr-o dată, exclamând:
- Doamne Dumnezeule! Ce se întâmplă cu mine? Simt - simt că Domnul mă cheamă. El se va ocupa de afacerile pe care nu le-am putut încheia. El va rândui toate lucrurile spre binele celor ce merită.
Aici se opri scurt - îşi mişcă buzele, ca într-o rugăciune, şi spuse cu o voce slabă:
- Dragă Tată ceresc, ia-mă la Tine şi uneşte-mă în prezenţa Ta cu cei iubiţi care s-au dus înaintea mea - iubita mea soţie, bunul meu fiu Lewis şi ceilalţi copii ai mei.
Cu aceste cuvinte, îşi dădu sufletul. Era un atac de apoplexie. Prin moartea aceasta uşoară,

Dumnezeu îl luase repede la El. Toţi slujitorii veniră în grabă la strigătele lui Wohlmuth. Nici o pană nu poate descrie durerea lor la vederea stăpânului care zăcea pe pat, în hainele de duminică, lipsit de viaţă, cu capul sprijinit de pieptul lui Wohlmuth! Dar înfăţişarea binefăcătorului lor îi mângâie. Părea atât de liniştit şi frumos, atât de evlavios şi fericit, încât toţi îşi împreunară mâinile în rugăciune. Părea că un zâmbet de bucurie coborâse peste el, fiindcă alergarea lui pământească ajunsese la un sfârşit binecuvântat.
- într-adevăr, remarcă Wohlmuth, a semănat din belşug, şi acum s-a dus să-şi primească răsplata.

CAPITOLUL III
CJ apautuz itaaştaptatâ
/J/1
ry I OARTEA domnului Alkmar şi vestea ^^ morţii fiului său au fost simţite ca o
nenorocire de întregul oraş. Doar rudele lui nu erau foarte îndurerate; din contră, erau bucuroase la culme gândindu-se la moştenirea atât de neaşteptată. în timp ce miile de locuitori vărsau lacrimi la înmormântarea domnului Alkmar, ele nu mai puteau de încântare; mulţi dintre ei îşi ştergeau ochii cu batistele albe, de parcă ar fi plâns cu amar, însă voiau doar să-i înşele pe ceilalţi.
Se spunea că moştenirea era enormă. Se urca, de fapt, la câteva sute de mii, poate chiar un milion de florini. Dar, când sosi timpul împărţelii, şi inspectară registrele, hârtiile şi sertarele sigilate. Aşa mare cum era, moştenirea se dovedi prea mică pentru lăcomia acestor rude. Se purtară cum nu se poate mai rău cu credinciosul Wohlmuth. în loc să-i dea un cadou lui, sau celorlalţi slujitori, de care Alkmar s-ar fi îngrijit dacă ar mai fi putut, îi concediară pe toţi; şi, din tot ajutorul pe care Alkmar îl dădea săptămânal săracilor, nici un bănuţ nu a mai fost plătit.
Rudele începură în curând să se certe între ele, de aceea un proces părea inevitabil. Dar dorinţa de a pune mâna pe bani imediat a fost mai puternică. Se înţeleseră între ei în privinţa împărţelii; singurul lor gând era să se bucure cât mai mult de norocul lor. Unul dintre ei începu imediat să construiască, altul îşi cumpără o proprietate, al treilea renunţă

cu uşurinţă la mica lui afacere, şi îşi cumpără o caleaşca cu cai. Atât de puţin se gândeau la Alkmar încât, deşi fuseseră somaţi de autorităţile oraşului, nu vrură nici măcar să ridice un monument pe mormântul lui. Comandară, este adevărat, câteva modele de monumente, dar nu se hotărâră asupra unuia anume - fiindcă doreau, de fapt, o scuză ca să nu ridice nici un monument, ca să poată fi scutiţi de cheltuiala lui.
Cea mai mare parte a moştenirii, incluzând casa şi grădina, ajunse pe mâna unui domn numit Pracht. Casa era comodă şi bine construită, deşi cumva demodată, aşa că domnul Pracht porunci să fie reclădită şi decorată cu cele mai costisitoare ornamente. Mai ales salonul fu lărgit, bogat zugrăvit şi împodobit cu oglinzi mari în rame aurite, şi cu magnifice candelabre de cristal. După terminarea amenajărilor, domnul Pracht oferi tuturor rudelor o cină măreaţă şi un bal splendid. Promisese acest lucru încă de la împărţirea averii. Dorea, după cum aţi remarcat, să-şi inaugureze noua casă într-un mod somptuos. Sala de bal era luminată de o sută de lumânări de ceară, care se reflectau în oglinzile uriaşe, luminând cristalul cu toate nuanţele curcubeului, şi conferind o strălucire orbitoare tacâmurilor de argint de pe masă. Toţi moştenitorii bunului Alkmar, îmbogăţiţi atât de neaşteptat prin moartea lui, erau prezenţi, îmbrăcaţi în cele mai scumpe haine; doamnele, mai ales cele tinere, erau extraordinar de

încântate, fiindcă era prima ocazie în care apăreau în toată splendoarea, după ce jeliseră moartea rudei lor. Domnul Pracht, care dăduse o mare sumă de bani pentru cuvântul *von* (folosit în această ţară numai de persoanele de rang înalt), şi care se numea acum domnul von Pracht, şi soţia sa, doamna von Pracht, se străduiau să se poarte cât mai nobil, şi doreau să-şi primească oaspeţii într-un chip cât mai modern. Domnişoara von Pracht, singura lor fiică, împodobită ca o prinţesă, se străduia să adopte toate atitudinile şi poziţiile care să-i pună în valoare diamantele.

O apariţie neaşteptată

După o masă de o splendoare princiară, compania se îndreptă spre sala de bal, unde dansul începu.

Valuri de muzică răsunau în toată casa, şi dansul ţinu fără întrerupere până la miezul nopţii. Ceasul uriaş din castel bătea cele douăsprezece lovituri când, dintr-o dată, întreaga asistenţă se cutremură de groază şi spaimă - muzica se opri scurt, dansatorii rămaseră încremeniţi pe locurile lor, şi o tăcere de moarte se aşternu peste salon, întreruptă doar de bătăile ceasului, şi de câte o exclamaţie de groază sau uimire - fiindcă, iată, uşile salonului se deschiseseră dintr-o dată, şi silueta tânărului Alkmar, îmbrăcată în negru, apăru în încăpere, şi trecu, solemnă şi tăcută, cu paşi rari şi priviri indignate, prin mijlocul asistenţei.

Dacă s-ar fi întors chiar atunci din mormânt, groaza şi spaima nu ar fi putut fi mai intense; cu toţii simţiră o răceală de moarte când văzură că era o fiinţă vie; şi, chiar dacă ştiau că trebuiau să se bucure de întoarcerea lui şi să-1 primească cu dragoste, nu puteau face nici un pas; pierderea moştenirii era prea teribilă - trezirea din visul lor fericit, din bucurie şi încântare, era prea bruscă şi îngrozitoare; domnul von Pracht se lăsă să cadă pe un scaun, doamna von Pracht leşină şi fu dusă pe o canapea, iar fiica ei îi urmă exemplul.

Bunul tânăr nu îşi imaginase că apariţia sa va cufunda asistenţa într-o asemenea groază; fiindcă îi era milă de ei, se retrase; dar aceştia, mult timp după închiderea uşii, continuară să se întrebe:

- Suntem treji sau visăm? A fost el, sau o stafie întoarsă din moarte?

Cu toţii se despărţiră în grabă, cu feţele palide şi lipsite de viaţă, şi paşi şovăielnici.

CAPITOLUL IV

âui J^Laivls

ff\ OSTENITORII dezamăgiţi nu-şi puteau ^s închipui cum tânărul Alkmar, pe care întregul oraş îl considera pierdut, şi pe care chiar tribunalul îl declarase mort, îndrăznise să revină la viaţă, şi să-i îngrozească prin apariţia lui neaşteptată. într-adevăr, întoarcerea lui li s-a părut o minune, deşi avusese loc într-un mod foarte firesc.

în noaptea îngrozitoare a naufragiului, Lewis reuşise să se agate de o vergă care plutea şi, în scurt timp, vântul şi valurile îl duseseră departe. Furtuna se liniştise şi se schimbase într-o briză uşoară. Lewis, care se agăţase de vergă cu energia unui om în luptă cu moartea, îşi reveni puţin; se ridică pe vergă, dar, în lumina slabă a zorilor, nu văzu decât apă şi cer. îşi petrecu întreaga zi pe apă, ud până la piele, şi fără nici o fărâmă de mâncare; la asfinţit, nu mai vedea decât moartea. Dar el era un credincios adevărat; părinţii lui îl crescuseră în ascultare de voia Domnului; şi, mai ales, credincioasa lui mamă îi sădise în inimă generozitatea şi evlavia ei încrezătoare. în acest ceas de încercare, se rugă fierbinte pentru ajutor, sau măcar pentru puterea de a-şi întâmpina soarta împăcat cu voia sfântă a lui Dumnezeu.

- Salvează-mă, Dumnezeule atotputernic, strigase el, sau, dacă voia Ta sfântă este să nu-mi mai văd niciodată tatăl, alină-mă şi dă-mi curaj să mor!

1

51

Salvarea lui Lewis

Dar, iată, chiar în momentul acela, zări în depărtare pânza unei corăbii - şi se rugă cu puteri noi; în lumina aurie a asfinţitului, corabia se apropie tot mai mult - fusese văzut, şi acum era salvat din situaţia lui periculoasă; îi mulţumi lui Dumnezeu, eliberatorul său, cu aceeaşi căldură cu care se rugase în ceasul primejdiei.

După ce îşi exprimă recunoştinţa faţă de căpitan şi marinari, şi se întări cu puţină mâncare, le spuse povestea naufragiului, şi îl rugă pe căpitan să-1 lase pe cel mai apropiat ţărm. Căpitanul, care se numea Anson, îi răspunse:

-Dragul meu prieten, aş face bucuros asta, dar, vezi tu, aceasta este o corabie englezească de război, şi îmi este imposibil să mă îndepărtez de ruta stabilită. De aceea, trebuie să ne însoţeşti în America, dacă nu ne întâlnim cu altă corabie pe drum.

Corabia ajunse cu bine pe insula americană spre care se îndrepta, şi Lewis rămase încremenit când auzi că nu era nici o corabie, spre nici o parte a lumii. Căpitanul, care era un om foarte credincios, bine crescut şi moral, încercă să-1 liniştească.

- Ce contează până la urmă, îi spuse el, dacă petreci aici puţin timp? Eu însumi voi petrece un an întreg aici, până la sosirea altei corăbii. Transformă obligaţia în oportunitate. Nu există nici o situaţie în care locul stabilit de Dumnezeu să nu fie de folos pentru noi, dacă nu ne împotrivim. Şederea ta aici s-ar putea dovedi de mare folos pentru viaţa viitoare.

Căpitanul îi dădu o locuinţă micuţă, care dădea spre mare, şi se îngriji să nu-i lipsească nimic. Lewis făcu câteva excursii pe insulă, ca să o vadă. Era acoperită cu plantaţii nesfârşite de trestie de zahăr şi cafea, pe care munceau un număr imens de negri; ici şi colo, văzu reşedinţe impunătoare. Câmpiile bogate şi bine cultivate erau înconjurate de munţi şi păduri care ajungeau până la nori.

52

<u>*Un oaspete neaşteptat*</u>

Dar, peste puţin timp, se instala sezonul ploios; căpitanul avea de lucru de dimineaţă până seara, şi Lewis stătea toată ziua în locuinţa lui singuratică, uitându-se pe fereastra prin care se vedeau numai norii şi marea. Ca să-şi treacă timpul, ceru nişte cărţi, dar descoperi cu surprindere că nu exista nici o carte germană pe insulă. Bucuros că ştia limba engleză, îi ceru căpitanului câteva cărţi englezeşti, ca să se distra.

- Nu am nici o asemenea carte, spuse căpitanul, dar îţi voi aduce o carte care ţi se va părea interesantă şi plăcută, şi care depăşeşte, cu adevărat, orice carte din lume. îi aduse o ediţie veche, dar foarte frumoasă, a Bibliei.

-Această carte cerească, spuse el, mi-a fost dată în păstrare de o rudă foarte iubită, un bătrân venerabil, un episcop care a murit în Irlanda. Mi-a spus că sunt mulţi care nu o citesc cu sincer interes pentru adevăr, şi, prin orbirea şi stricăciunea lor, se grăbesc spre nimicire. Dar dumneata, dragă Alkmar, nu faci parte dintre ei, şi pot să-ţi spun, aşa cum i s-a spus lui Augustin în vechime: „ia şi citeşte".

Lewis obişnuia să citească câteva capitole în fiecare zi, şi, singur cum era, departe de grijile afacerilor şi de orice sursă de distracţie, această carte divină îl impresiona adânc; era încântat şi mişcat de spiritul ceresc care o inspirase, inima îi era plină de iubirea Domnului şi Răscumpărătorului nostru, şi se simţea mai bun şi mai credincios cu fiecare zi.

La întoarcerea timpului frumos, căpitanul începu să vină acasă în fiecare seară, şi să-1 aducă pe Lewis cu el la discuţii; dar, fiindcă era foarte legat de botanică, petreceau mult mai mult timp hoinărind prin păduri şi câmpuri, peste dealuri şi văi, în căutare de plante; şi, când descoperea o plantă necunoscută, izbucnea în exclamaţii de uimire la vederea varietăţii din

lumea lui Dumnezeu. Lewis căpătă şi el interes pentru această distracţie nevinovată.
53

Salvarea lui Lewis
-Trebuie să te apuci de lucru în mod serios, îi spuse căpitanul; o să-ţi împrumut o carte de botanică foarte bună, care te va ajuta să vezi mai îndeaproape creaţia lui Dumnezeu în partea aceasta de lume.
Lewis încuviinţă şi se apucă de studiu, adunând o colecţie de plante pentru el însuşi, şi descoperind, în fiecare zi, noi dovezi ale puterii, înţelepciunii şi bunătăţii lui Dumnezeu.
Pe insula aceasta, îi spuse el căpitanului, am învăţat despre Dumnezeu mai mult decât în oricare pate a lumii, şi L-am cunoscut în cuvântul Său, Sfânta Scriptură, şi în lucrarea Sa, natura; sunt sigur că a-L cunoaşte pe Dumnezeu şi a-L iubi este cea mai bună şi profitabilă afacere. Faţă de această afacere, care formează sufletul şi îl pregăteşte pentru fericirea veşnică, toate afacerile pământeşti, care împlinesc doar cerinţele trupului, sunt o pierdere de vreme. Ai avut dreptate, domnule Anson, să spuneai că a fost planul lui Dumnezeu să ajung aici. Şederea mea pe insula aceasta va fi o binecuvântare pentru tot restul vieţii.

In cele din urmă, după multe luni, sosi o corabie din America, de la New York, ce avea să plece înapoi peste o săptămână. Căpitanul îl sfătui pe Lewis să plece spre New York cu această corabie.
54
<u>*Un oaspete neaşteptat*</u>
- Este adevărat, spuse el, că te îndepărtezi de patria ta, dar în New York vei găsi mai multe ocazii de a te întoarce la Londra. Sunt corăbii care pleacă spre Hamburg în fiecare săptămână.
Lewis ştia că sfatul era foarte înţelept, dar se afla într-o mare încurcătură. El, fiul unui negustor foarte bogat, rămăsese (ceea ce nu crezuse niciodată posibil) fără nici un bănuţ în buzunar. în seara dinaintea plecării, şedea la masă cufundat într-o tristeţe atât de adâncă, încât căpitanul îl întrebă ce se întâmplă. Lewis îi spuse că nu ştia cum va putea pleca într-o călătorie atât de lungă fără nici un ban în buzunar.
- O, asta e totul? întrebă căpitanul; s-a rezolvat deja. Spre uimirea prietenului său, scoase o sumă
considerabilă de bani, pe care o pregătise dinainte.
- Cuvântul tău, spuse el, este o garanţie suficientă. -Cum! spuse Lewis, ai încredere în mine, un amărât
pe care l-ai găsit pe mare, şi îmi încredinţezi o asemenea sumă? Nu ştii nimic despre mine, în afară de ceea ce ţi-am spus eu.
-îţi cunosc principiile, spuse căpitanul, şi asta este destul. Ţi-aş da mai mult, dacă aş avea; oricum, o să-ţi ajungă până la Londra. Dacă nu aş avea încredere nici într-un om ca tine, aş renunţa la toate relaţiile cu omenirea. Dar, într-adevăr, îmi faci o mare favoare dacă iei aceşti bani şi îi dai bătrânei mele mame, în Londra, fiindcă depinde numai de ajutorul meu. Viziteaz-o pe sărmana bătrână şi dă-i şi scrisoarea aceasta.
Lewis promise să împrumute de la un prieten de afaceri din Londra, şi să plătească mamei

căpitanului, nu doar suma aceasta, ci şi pentru tot ce făcuse căpitanul pentru el.
A doua zi dimineaţa, cei doi prieteni se îmbrăţişară cu drag. Lewis porni şi, pe o rută ocolitoare, ajunse în cele din urmă la Londra. îşi căută imediat prietenul, un negustor foarte cumsecade, în casa căruia locuise înainte. Negustorul

încremeni de uimire când îl văzu pe Lewis, pe care îl credea mort, intrând pe uşa casei sale. Durerea lui Lewis fu amarnică, auzind de moartea tatălui său. Suferinţa lui nu poate fi descrisă în cuvinte. Zăbovi în Londra numai cât să-i plătească mamei căpitanului dublul sumei primite, apoi se îmbrăcă în doliu şi porni spre Hamburg cu prima corabie. Acolo luă poştalionul, şi, în cele din urmă, ajunse în oraşul natal pe timp de noapte.
Cu inima grea, se îndreptă spre casa tatălui său. Credea că o va găsi cufundată în tăcere şi nefericire. De aceea, ferestrele ei luminate fură o privelişte amară; veselia dansatorilor, mirosul de mâncăruri şi muzica veselă îl loviră şi mai adânc. Nu se putu stăpâni să nu se prezinte neanunţat, ca să pună capăt acestei încurcături; de aici apariţia lui neaşteptată în salon.

CAPITOLUL V
tatăâui

doua zi dimineaţa, primul drum al lui Lewis se îndreptă spre cimitir, spre mormântul iubitului său tată. Bătrânul venise în oraş de puţin timp, şi familia lui nu avea loc de îngropăciune stabilit. Lewis rătăci mult timp printre morminte. Era o dimineaţă frumoasă, dar el nu era atent la acest detaliu.
-E de mirare, îşi spuse el, că nu găsesc mormântul tatălui meu, deşi nu este mort decât de un an.
Groparul săpa un alt mormânt. Lewis se îndreptă spre el:
-Prietene, spuse el, vrei să-mi arăţi mormântul răposatului domn Alkmar?
Groparul era un bătrân vorbăreţ, care nu-1 recunoscu pe Lewis.
-O să-ţi arăt mormântul lui, spuse el, înfigându-şi hârleţul în pământ, dar nu are nici o piatră la căpătâi. îmi pare rău că trebuie s-o spun. Moştenitorii nu au pus nimic până acum, şi mă tem că nici nu vor mai pune. L-au uitat deja - şi a fost un bătrân atât de cumsecade!
Lacrimi amare curgeau pe obrajii lui Lewis; îl urmă pe bătrânul gropar până la mormânt - era acoperit cu brazde de iarbă verde, şi o tufă de trandafir, cea mai frumoasă pe care o văzuse Lewis, creştea deasupra; mulţime de boboci şi flori roşii străluceau printre frunzele întunecate, sclipind în soarele

dimineţii. Trandafirul era foarte îngrijit - nici o ramură veştedă, nici o frunză bolnavă nu se vedeau.
Lewis se opri cu mâinile împreunate, iar lacrimile îi curgeau pe mormântul tatălui său. Vederea trandafirului îl mângâiase puţin şi îl mai înveselise. Se rugă mult timp în tăcere, mulţumindu-i tatălui său pentru toată dragostea pe care i-o arătase, şi ceru să se întâlnească în

ceruri. In cele din urmă, îl întrebă pe bătrânul gropar cine sădise frumoasa tufă de trandafiri.
- O, spuse groparul, o fată foarte drăguţă. Se numeşte domnişoara Louisa, şi este fiica bătrânului Wohlmuth, contabilul domnului Alkmar. A fost foarte îndurerată văzând că sărmanul ei stăpân nu are măcar o placă de marmură, care să-i însemne mormântul. O, dacă am fi bogaţi, a spus ea, i-am face cel mai frumos mormânt din cimitir, dar, aşa cum suntem, nu pot decât să-i plantez o tufă de trandafiri pe mormânt. Deşi nu este la fel de scumpă ca marmura, este la fel de însemnată; poate că mulţi oameni de treabă vor fi mai impresionaţi de florile acestea, decât de cea mai impunătoare statuie de marmură, când vor afla ce om nobil zace aici. Târziu în februarie, a cumpărat un trandafir cu rădăcină, şi 1-a adus aici. A împrumutat hârleţul de la mine, a săpat pământul cu multe lacrimi, şi a plantat trandafirul. A aşezat cu mâinile ei brazdele de iarbă, pe care le-a adus cu ajutorul fraţilor ei. Vedeţi ce departe e cimitirul de râu; însă ea aduce apă de acolo ca să ude trandafirul, şi a adus un ulcior pe care 1-a ascuns aici. în fiecare duminică seara, şi adesea şi în celelalte seri, vine aici cu unul din frăţiorii sau surioarele ei, şi plâng la mormânt. Vai, de multe ori am simţit că mi se rupe inima văzând-o! Sunt mulţi care îşi vizitează prietenii în viaţă atâta timp cât pot scoate ceva de la ei; dar bătrânul nu îi mai poate da nimic, şi ei vin în continuare la mormântul lui - sunt nişte suflete cu adevărat recunoscătoare!
58
Un oaspete neaşteptat
Fiindcă Lewis asculta cu mare atenţie, bătrânul gropar continuă.
- Bătrânul Wohlmuth ar fi avut noroc dacă Alkmar şi familia lui ar mai fi trăit; ei nu l-ar fi lăsat niciodată să se zbată în sărăcie; dar a fost voia lui Dumnezeu ca bătrânul şi fiul lui, despre care se spune că era la fel de cumsecade ca tatăl său, să părăsească această lume aproape în acelaşi timp. Aceşti oameni cumsecade nu şi-ar fi izgonit niciodată slujitorul de încredere, cu soţia şi copiii săi, aşa cum au făcut zgârciţii de moştenitori. Şi este atât de adevărat că „un necaz nu vine niciodată singur"! Bietul contabil îşi investise economiile în afacerea stăpânului său, şi acesta i le înmulţise. Dar moştenitorii i-au adus tot felul de acuzaţii sărmanului om - l-au adus în faţa tribunalului, au spus că a delapidat bani şi, în cele din urmă, domnul Pracht a pus mâna pe capitalul lui Wohlmuth. Bătrânuf nu primeşte nimic, şi sunt sigur că nu va mai vedea nici un ban vreodată. Acul de cusut al fiicei este acum singura resursă a familiei. Tatăl nu mai poate scrie ca înainte, fiindcă vederea i-a slăbit. Sănătatea mamei s-a dus, şi restul copiilor sunt prea mici ca să poată munci. însă reuşesc să se descurce onorabil prin lucrul fetei, fiindcă brodează foarte bine. Acum câteva zile am văzut ceva din broderiile ei;

59
Mormântul tatălui
a venit aici la mormânt, şi a plecat la râu după apă, ca să ude trandafirul; în timpul acesta, surioara ei a rămas aici, cu un coşuleţ acoperit în poală. Fiindcă suntem cu toţii curioşi, am

întrebat-o ce are în coş, dar micuţa n-a vrut să-mi arate; între timp, Louisa s-a întors, şi copila i s-a plâns; Louisa a zâmbit, şi mi-a arătat o broderie pe care o terminase, şi pe care o ducea unei doamne bogate, care i-o comandase. Erau trandafiri brodaţi pe mătase. Nu mi-a venit să cred că poate face ceva atât de desăvârşit cu acul. Vă spun sincer, trandafirii şi bobocii, şi chiar şi frunzele, erau la fel de frumoşi, ba nu, chiar mai frumoşi, decât cei pe care îi vedeţi aici. Nici dacă ar fi fost pictaţi nu ar fi fost mai desăvârşiţi!
Lewis ascultase cu atenţie toată povestea, apoi luă un trandafir din tufa de pe mormânt.
-Bunul şi dragul meu tată! spuse el, am sperat că la întoarcere mă vei strânge la piept; dar, vai, tu eşti acum sub iarba aceasta verde. îmi voi pune în piept trandafirul acesta care a crescut din rămăşiţele tale pământeşti; să se usuce aici, aşa cum s-au uscat toate bucuriile mele pe pământ!
Vărsă o lacrimă peste floare, şi o puse în buzunarul din dreptul inimii.
Apoi îi dădu groparului un galben, spre marea lui uimire, şi îl rugă să-i descrie strada şi casa în care se mutase familia Wohlmuth, cu toată mica ei gospodărie, apoi se îndreptă într-acolo.

CAPITOLUL VI
lOoliâtnutli

V:

'ESTEA întoarcerii lui Lewis străbătuse deja oraşul, şi ajunsese şi în locuinţa lui Wohlmuth. Bătrânul ieşi imediat să cerceteze chestiunea, şi se întoarse copleşit de bucurie, fiindcă veştile fuseseră confirmate; uitând să-şi lase pălăria şi bastonul, începu să povestească familiei întreaga întâmplare. Louisa rămăsese încremenită în faţa "gherghefului; acele două surioare care stăteau lângă ea, de obicei atât de harnice, erau nemişcate; unul dintre cei doi băieţi îşi pusese tocul după ureche, cum văzuse la tatăl lui, iar celălalt, în loc să se uite la cartea din faţă, stătea cu ochii aţintiţi la povestitor. Mama stătu să asculte un sfert de ceas, cu oala de lapte (dejunul copiilor) în mână; nu-i trecuse prin cap că laptele se răcea, sau că ar fi fost mai comod să pună oala pe masă. Wohlmuth îşi încheie povestirea mulţumindu-i cu glas tare lui Dumnezeu, şi regretând doar că nu fusese în stare să-1 găsească pe Lewis, fiindcă nimeni nu ştia unde era. Sărmanului om nu-i trecuse prin cap să-1 caute în cimitir.
în timp ce Wohlmuth vorbea încă, uşa se deschise şi Lewis intră. Cu toţii se albiră de surpriză, apoi izbucniră în lacrimi de bucurie. Bătrânul se repezi la el şi îl strânse la pieptul său, suspinând; mama şi fiica îi strângeau mâinile, stropindu-le cu lacrimi, iar restul copiilor se agăţau de genunchi, îl trăgeau de haine, înnebuniţi de bucurie.

-Tu eşti, Lewis? strigă Louisa. O, Tată ceresc, ce privelişte fericită!
- O, dacă ar fi trăit sărmanul nostru stăpân să te vadă! strigă mama. Totuşi, copiii mei, un soare nou a răsărit, şi la lumina lui veţi creşte şi veţi înflori!
- Am trăit destul, spuse bătrânul tată. Acum, Doamne, îngăduie-i slujitorului tău să plece în pace, fiindcă ochii lui au văzut acest lucru. Aş fi mulţumit acum să orbesc cu totul, dacă aceasta este voia lui Dumnezeu.
In cele din urmă, micuţii îşi regăsiră graiul.
- Mulţumim lui Dumnezeu, strigară ei, că trăieşti. Dar cum te-ai întors de pe mare?
Fred, care citea despre Arion, cântăreţul din harpă, pe care un delfin îl luase pe spate şi îl

dusese în siguranţă la ţărm, se gândi că un asemenea delfin prietenos trebuie să-1 fi ajutat şi pe Lewis. Frank, care ştia puţine despre ştiinţele naturii, spuse că era bine că nu 1-a mâncat vreo balenă; iar fetiţele îl rugau să le spună dacă nu adusese nişte perle sau coral din mare. Lewis se aşeză, şi îi întrebă despre ultimele zile ale iubitului său tată. Wohlmuth îi spuse tot ce ştia, şi plânseră cu toţii pentru bunul om, cu lacrimi la fel de amare ca cele ale lui Lewis. Apoi bătrânul îi spuse istoria proprietăţii, şi cât de aspră, egoistă şi crudă fusese purtarea moştenitorilor, mai ales a domnului Pracht. Mai multe ore trecură de parcă ar fi fost câteva clipe; Lewis îi asigură de toată dragostea lui, promiţând să se întoarcă în curând şi să-i ajute, apoi plecă în oraş, să facă câteva vizite şi să încheie câteva afaceri.

1

CAPITOLUL VII

\Jott jDtackt şl Qatnitia sa

N timpul acesta, scene cu totul diferite se petreceau în casa domnului von Pracht; el, soţia sa şi fiica lor Lucy, împreună cu o bătrână mătuşă văduvă, renumită pentru viclenia ei, îşi petrecuseră toată noaptea în sala de bal după încheierea banchetului, plănuindu-şi cu grijă acţiunile.

-Nimic în lume nu putea fi mai groaznic, spuse domnul von Pracht, decât întoarcerea băiatului; ar fi fost mai bine să se prăbuşească casa peste noi, şi să ne facă fărâme. Dacă trebuie să înapoiez proprietatea, sunt adus la sapă de lemn. Am cheltuit de două ori mai mult decât aveam înainte -nu mai avem nimic, suntem mai rău decât cerşetorii.

-Oh, ceruri! exclamă soţia lui, trebuie să ne vindem toţi caii, şi să mergem pe jos la teatru, ca nişte sărăntoci? Nu voi putea niciodată să îndur aşa ceva.

- Vei fi scutită de chinul acesta, îi răspunse soţul; va trebui să ne întreţinem o săptămână întreagă cu banii pe care îi dădeam la teatru într-o seară.

Lucy îşi privea inelul cu diamant neliniştită, cu lacrimi în ochi.

- O, vai! spuse ea, va trebui să mă despart de inelul acesta frumos? Nu, nu, tânărul Alkmar va fi destul de curtenitor - va fi chiar mândru să-mi poată lăsa bijuteriile mamei lui, devreme ce tot au ajuns în posesia mea.

Domnul Von Pracht şi familia sa

- Fiinţă fără minte, strigă tatăl ei, cum poţi să nutreşti asemenea speranţe? Inele şi bijuterii, aur şi argint, casă şi grădină, şi capital, toate trebuiesc înapoiate - s-a terminat cu noi.

-La ce bun să te plângi? întrebă mătuşa, cu o faţă vicleană. Am un plan: o căsătorie ar aranja totul; căsătoriile încheie adesea cu bine cele mai mari războaie. Dacă Lucy a noastră s-ar

mărita cu tânărul Alkmar, şi toate lucrurile ar continua cum au fost?
Domnul von Pracht clătină din cap gânditor. Doamna von Pracht spuse că el nu se va mărita cu o domnişoară fără zestre, dar uşuratica fată exclamă, cu un aer triumfător:
-Nu te nelinişti, dragă mamă; în patru săptămâni îl vei vedea îngenunchind la picioarele mele şi implorând onoarea de a-i acorda mâna mea. Este adevărat, este cam serios, şi (s-o spun oare?) prea demodat, şi lipsit de gusturi. Aşa era încă înainte de a pleca în Anglia. E foarte corect, şi nu e bărbatul care să-i dea prea multă libertate soţiei; totuşi, e un bărbat arătos, şi, aşa cum stau lucrurile, nu văd altă şansă decât să muşc din măr, acru cum e.
Fiind mai obişnuită fabulele mitologiei păgâne, decât cu preceptele religiei creştine, apăruse la bal sub înfăţişarea

Florei - zeiţa florilor - şi se împodobise din belşug cu flori artificiale şi bijuterii costisitoare. Acum stătea în faţa oglinzii, privindu-se cu mare încântare, şi exclamă:
-Lucrul e stabilit! Nu va putea să-mi reziste!
Când plecară în cele din urmă să se odihnească, se crăpa de ziua; dar, deşi obişnuiţi cu asemenea ore, erau prea agitaţi ca să poată dormi acum. După câteva ore, se adunară din nou, sfătuindu-se în privinţă celei mai bune căi de urmat.
Hotărâră să se scuze cât se putea mai bine pentru primirea ciudată pe care i-o făcuseră lui Alkmar cu o seară înainte, invocând marea surpriză, şi credinţa că era o apariţie, care le-a îngheţat toate sentimentele; acum trebuiau să se învăluie în bunătate, şi să-1 copleşească cu laude. Domnul von Pracht tocmai propunea un banchet splendid în onoarea fericitei întoarceri, când Lewis intră pe neaşteptate. Cu toţii alergară în întâmpinarea lui, şi arătară o extraordinară bucurie pentru minunata lui întoarcere. Mătuşa îi spuse despre marele banchet plănuit în onoarea lui, iar domnul von Pracht se prefăcu nemulţumit, fiindcă îi răpise bucuria de a-i face tânărului Alkmar o surpriză agreabilă.
Lewis nu respinse propunerea; dar insistă să fie el însuşi gazda, şi să aibă deplina libertate de a-şi invita orice prieten. Ceru, totuşi, ca sărbătorirea să aibă loc după cel puţin două săptămâni, fiindcă dorea să dedice acest timp durerii pentru pierderea tatălui său; apoi, să fie urmat de un alt festival, de care era legată toată fericirea vieţii lui viitoare.
Domnul von Pracht şi soţia lui consimţiră la toate aceste aranjamente, iar Lucy, cu o privire şireată, şopti la urechea mătuşii ei:
- Nu observi nimic?
Din momentul acela, atenţiile ei faţă de tânărul Alkmar fură atât de evidente, şi atât de insistente, încât, chiar dacă nu voia s-o arate, acesta se simţea foarte deranjat. Totuşi, se luptă să-şi stăpânească sentimentele, în timp ce

uşuratica tânără îl privea ca pe o cucerire sigură, aşteptând festivalul ca pe ziua nunţii ei.
Până la urmă, sosi dimineaţa mult-aşteptatei zile. Spre seară, Lewis vizită căsuţa bătrânului contabil şi îl invită pe el, soţia şi fiica lui la o plimbare. Louisa vru să mai zăbovească câteva clipe, să-şi schimbe rochia, dar el insistă să meargă aşa cum era - în rochia ei simplă, de purtat.
Când se apropiară de cimitir, Lewis spuse că ar trebui să meargă să vadă mormântul tatălui său. Louisa îşi simţi inima strângându-se ca un purice. Lewis nu spusese încă nici un cuvânt în privinţa trandafirului, şi modesta fată se temea că el va afla cât de recunoscătoare fusese ea, şi cât respect şi iubire arătase memoriei tatălui său. Păşind spre mormânt cu ei, îşi scoase pălăria, şi rămase mult timp în tăcere. Cu toţii erau tăcuţi - nu se auzea nimic, în afară de adierea vântului de seară printre frunzele trandafirului, sau căderea unei frunze pe mormânt. Lacrimile le curgeau pe obraji.
In cele din urmă, Lewis, cu un ton de adâncă emoţie, se adresă Louisei, spunând:

- Prima rază de mângâiere care mi-a luminat sufletul, după moartea tatălui meu, a fost vederea acestui trandafir, pe care tu l-ai plantat aici. îţi respect caracterul încă din tinereţe - şi acum am învăţat să te apreciez cu mult mai mult. Ai avut grijă întotdeauna de binele meu, şi bucuria ta la întoarcerea mea a dovedit sinceritatea simţămintelor tale. Sunt două săptămâni de când ne-am întâlnit; în tot timpul acesta, simţămintele mele nu au fost un secret pentru tine - aşa că ceea ce îţi voi spune nu te va surprinde. Dacă tatăl meu ar fi trăit, te-aş fi adus lângă el şi i-aş fi spus: „iată tovarăşa aleasă a vieţii mele - te rog să ne dai binecuvântarea dumitale", dar devreme ce este mort, te-am adus aici, dragă Louisa, la mormântul lui, care este sfânt şi pentru tine şi pentru mine, şi aici te implor să-mi oferi mâna ta, şi binecuvântarea bunilor tăi părinţi.

Bătrânul Wohlmuth, care nu visase niciodată un asemenea noroc, rămase atât de surprins, încât nu putu scoate nici un cuvânt. Mama izbucni într-un şuvoi de lacrimi. Louisa era şi ea uimită, şi copleşită de bucurie.
- Ai uitat, Lewis, bâlbâi Wohlmuth în cele din urmă, ai uitat că tu valorezi aproape un milion de florini, şi că această sărmană copilă nu are nimic - absolut nimic?
- Dacă dumneata nu ai nici o obiecţie - spuse Lewis, eu sunt foarte fericit. Nu am ţinut cont de bani în alegerea pe care am făcut-o; şi, într-adevăr, a suta parte din ceea ce am ar fi destul ca să trăim fericiţi. Tata m-a învăţat întotdeauna să apreciez virtutea mai mult decât banii; dar numai când m-am trezit singur, în largul mării, m-am convins că virtutea este mai bună decât aurul. Inima Louisei valorează mai mult decât un milion.
Se aplecă, luă un trandafir şi i-1 puse în păr.
-Florile acestea, spuse el, care împodobesc mormântul tatălui meu, vor fi coroniţa ei de mireasă - sunt destul de frumoase. Dragi părinţi, vă rugăm să ne daţi binecuvântarea voastră.
Tatăl şi mama erau atât de mişcaţi, încât abia putură să spună binecuvântarea.
-Dumnezeu să vă binecuvânteze, dragi copii! Ce fericire ne-a păstrat El pentru bătrâneţe! Ce bun a fost cu noi! Să fiţi la fel de fericiţi cum suntem noi acum!
-Louisa, continuă Lewis, aici, la mormântul tatălui meu, promit să te iubesc şi să te respect până la moarte, şi, când vom muri, sper că la mormântul nostru copiii vor plânge aşa cum plângem noi acum.
Louisa căzu plângând la pieptul lui.

CAPITOLUL VIII

Uoti fDzackt

fNIMA lui Lewis era atât de plină, încât nu putu spune nici un cuvânt, în timp ce se îndrepta cu Louisa şi părinţii ei spre casa tatălui său.
- Sunt aşteptat aici, spuse el. Nu e păcat să ne întrerupem liniştea durerii şi plăcerile acestei seri, amestecându-ne cu nişte oameni dezagreabili? Dar mi-am dat cuvântul; trebuie să fiu acolo, şi voi trebuie să mă însoţiţi.
Lewis intră în sala de bal, cu Louisa sprijinindu-se de braţul lui, urmat de părinţii ei. Sala era minunat luminată, şi împodobită cu ghirlande de flori. Muzica începu să cânte ca să le ureze bun venit; dar Louisa la braţul lui Lewis era o apariţie atât de uimitoare pentru mândra familie Pracht, ca şi apariţia moştenitorului în sala celuilalt bal, acum două săptămâni. Domnul von

Pracht mestecă o înjurătură straşnică.
- Ce îi aduce aici? strigă el. Procesul, presupun. Au apelat la mila lui, şi el i-a târât aici. O, dacă i-aş fi aruncat câţiva bani amărâtului de Wohlmuth aş fi scăpat de el pentru totdeauna.
Doamna von Pracht scrâşni din dinţi, sufocată de furie.
- Ce neobrăzare, spuse ea, să aducă aici nişte oameni atât de comuni, îmbrăcaţi ca nişte cerşetori. Mă tem că un ginere atât de ciudat nu va putea avea niciodată dragostea soacrei lui.

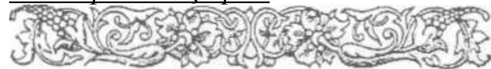

A

Fiica ei, Lucy, era palidă de furie; strălucea de diamante, pene de egretă şi mătase argintie împodobită cu flori; era mai mândră decât o prinţesă, lângă tânăra săracă, îmbrăcată în rochia ei simplă, şi cu totul copleşită şi speriată de atâta splendoare.
-Ce absurditate! spuse bătrâna mătuşă; fiica servitorului, care nu ştie cum să se poarte, ar fi făcut bine să rămână unde era. Uitaţi-vă cum stă - este imaginea unei femei care trăieşte din roata de tors, sau a unui cerşetor cerând pomană.
Totuşi, o sfătui pe Lucy să o salute cât mai politicos pe sărmana străină.
Muzica acoperise această conversaţie, şi Lewis nu auzise nimic. Dar mătuşa spuse fiecare cuvânt prietenilor ei a doua zi, şi aşa ajunse în tot oraşul.
înaintând în sală, Lewis făcu un semn muzicanţilor, şi muzica se opri. Fiindcă Louisa se ţinea încă de braţul lui drept, domnişoara Pracht fu obligată, spre marea ei ruşine, să ia loc în stânga. Tatăl şi mama Louisei stăteau lângă ea, iar domnul von Pracht, cu soţia şi bătrâna mătuşă, lângă rivala ei. Restul veselei adunări stătea în jurul lor.
Domnul von Pracht fu primul care întrerupse tăcerea.
- Ştiu, dragul meu Alkmar, spuse el, de ce i-ai adus pe oamenii aceştia de treabă aici. Este din cauza procesului pe care îl am cu ei. îmi pare rău - foarte, foarte rău, că am avut neînţelegeri cu vrednicul domn Wohlmuth. Dar un gest al dumitale, domnule Alkmar, este de ajuns. Procesul se suspendă. Chiar în seara aceasta voi plăti banii în chestiune. Hei, chemaţi-1 pe casierul meu!
-Dacă sunteţi bun, domnule Pracht, nu mai este afacerea dumneavoastră, ci a mea. Domnul Wohlmuth îşi va primi bunurile, desigur. Dar nu acesta a fost motivul pentru care am adus aici aceste persoane valoroase. Motivul meu a fost unul foarte diferit, după cum veţi vedea. Unde credeţi că

am fost cu puţin timp înainte? Vă vine să credeţi că ne-am întors, aşa cum ne vedeţi, de la mormântul tatălui meu?
Domnul von Pracht se îngălbeni, şi aproape că se scăpă să spună:
- Oare toţi diavolii s-au unit azi contra noastră?
Dar reuşi să-şi controleze furia, şi spuse, adânc nefericit:
- Este, într-adevăr, o ruşine pentru mine că nu mi-am îndeplinit intenţia de ridica un monument splendid pe mormântul tatălui dumitale, care a fost un om atât de vrednic. Ce

mulţumit aş fi fost să te surprind cu un monument vrednic de un asemenea părinte! Dar artiştii aceştia sunt oameni foarte încăpăţânaţi - nu ai cum să scoţi nimic de la ei. Şi trebuie să mărturisesc că am avut multe greutăţi cu rudele mele, co-moştenitorii proprietăţii. Nu au vrut să mă lase numai pe mine să ridic monumentul şi, pe de altă parte, planurile mele (care prevedeau un monument de o magnificenţă cu adevărat regală) li s-au părut prea gigantice şi prea costisitoare.
- Ah, suspină Lucy, dacă ar fi fost gata monumentul, fiindcă i-am rugat adesea să termine mai repede, din marmură de Carrara! Dragul de el merită tot ce este mai preţios! Cât de des am vizitat locul sfânt în care se odihnesc rămăşiţele lui! Chiar acum două zile am fost acolo, şi am plâns cu lacrimi amare!
Ultimele cuvinte le spuse pe un ton afectat, acoperindu-şi ochii cu batista, de parcă ar fi plâns cu adevărat.
Fiecare simţământ din inima lui Lewis se revoltă la auzul unor asemenea minciuni hidoase, şi încă şi mai mult la vederea ipocriziei ei.
- Mă bucur să aud că ai fost la mormânt atât de recent, spuse el, pentru că ai putut să vezi micul monument care este deja acolo. Eu am fost încântat de el. Aş fi foarte fericit să aud părerea ta, şi să-ţi admir gustul.
Făţarnica se îngălbeni, apoi se înroşi.
- Am fost, bâlbâi ea, dar nu ştiu, cred că...
Se opri dintr-o dată. O tăcere deplină urmă acestei declaraţii fatale. Lucy ar fi fost în stare să intre în pământ de ruşine; nici chiar iscusita ei mătuşă nu putu să găsească o minciună care să îndulcească minciuna scumpei ei nepoate. Putu doar să-şi spună în gând:
- Omul acesta e un adevărat spărgător de petreceri. La ultimul bal, ne-a jucat festa să vină peste noi complet neanunţat, şi am crezut că e o stafie; acum vine de la cimitir, vorbeşte despre morminte şi pietre funerare, şi aduce şi fantomele acestea trei; fiindcă, în zdrenţele lor, nu arată mai bine de atât.
Făcu tot ce putu, totuşi, ca să acopere încurcătura nepoatei ei.
-Cred că te înşeli, dragă, a trecut mai mult timp de când ai fost. Cred că ai fost cu o zi sau două înainte ca domnul Alkmar să înalţe monumentul.
- Şi dumneavoastră vă înşelaţi, doamnă, spuse Lewis; te asigur, Lucy, că nu ai fi putut să fii acolo, nici măcar odată, şi nici dumneavoastră, domnule şi doamnă Pracht, fără să observaţi monumentul, care se află acolo de câteva luni; şi, ca să vorbesc deschis, aşa cum trebuie să facă un om cinstit, continuă el, pe un ton tăios şi serios, mă doare sufletul, domnule Pracht, să văd că nu ai ridicat nici măcar o piatră la căpătâiul tatălui meu, care avea atâtea drepturi la respectul concetăţenilor săi; şi care, după cum îmi imaginez, ţi-a lăsat o imensă sumă de bani. Aceasta este nepăsare, nerecunoştinţa şi insensibilitate dusă la extrem. Cât despre dumneata, domnişoară Pracht, nu o să te fac de ruşine mai tare spunând ceva despre făţărnicia dumitale neruşinată şi gratuită. Te acoperă cu o urâţenie pe care nu o pot ascunde toate farmecele dumitale!

CAPITOLUL IX

dăsătozia

'BSERV, spuse Lewis, întorcându-se spre restul asistenţei, observ în această numeroasă, deşi puţin nepotrivită adunare, mulţi prieteni sinceri ai tatălui meu. Recunosc şi mulţi prieteni de-ai

mei, care m-au iubit şi preţuit încă din copilărie. Am fost adânc mişcat de bucuria pe care au arătat-o la întoarcerea mea; vă mulţumesc tuturor pentru bunătate, fiindcă onoraţi cu prezenţa voastră această sărbătoare, care este destinată să-mi celebreze întoarcerea. Trebuie să vă informez, totuşi, că acest festival este foarte important în altă privinţă - este seara logodnei mele; şi am onoarea să v-o prezint acum pe mireasa mea, domnişoara Louisa Wohlmuth.
Dacă ar fi căzut un fulger din cer peste capetele celor prezenţi, nu ar fi putut produce mai multă agitaţie. Domnul Pracht şi soţia sa se albiră ca varul - Lucy urla de mânie, ruşine şi ciudă.
Până şi mătuşa, cu toată şiretenia ei, nu putu să-şi ascundă jignirea - nu putea scoate nici un cuvânt, numai câte o silabă.
-Ea! strigă ea, şi rămase cu gura larg deschisă. Ea! continuă ea, ascuţit şi prelung. Ah! ah! ei bine, vă urez fericire!
- Aproape toţi cei prezenţi, spuse Lewis, par uimiţi de alegerea mea; poate că altul, în locul meu, ar fi ales altfel. E posibil ca strălucirea domnişoarei bogate să-1 fi orbit, şi să nu arunce decât o privire de milă asupra fetei modeste, în rochia ei simplă. Dar eu nu găsesc nimic demn de admiraţie în aceste pene fluturătoare, în aceste flori şi în aceste diamante strălucitoare; nici nu pot înţelege cum poate să admire un om pe cineva atât de împopoţonat. Trandafirul simplu din părul Louisei are mai multă valoare în ochii mei decât toate diamantele. Fiindcă mireasa mea a fost cea care plantat un trandafir pe mormântul tatălui meu şi mi-a dat o dovadă atât de convingătoare a inimii ei nobile. Trandafirul acesta a pus temelia acestei căsătorii. Voi, scumpele mele rude, nu aţi ridicat nici un monument în amintirea venerabilului meu tată, dar tânăra aceasta a ridicat un monument de trandafiri.
Spuse toată povestea, apoi continuă:
-Cum aş fi putut să nu prefer acest suflet generos, care, pe lângă aceste calităţi, îşi întreţine părinţii şi familia prin munca ei, în locul celeilalte, căreia îi sunt străine cele mai nobile sentimente - respectul pentru virtute, recunoştinţa, modestia şi hărnicia? Cum aş putea să nu o aleg pe credincioasa, modesta şi virtuoasa Louisa, în locul uneia care se gândeşte numai la admiraţie, pasiune pentru spectacol şi paradă, care caută numai distracţia, dispreţuind şi batjocorind orice bucurie casnică, şi care şi-ar nenoroci soţul? Simt că am ales corect. Oh, dacă aş sta lângă domnişoara Pracht, sărac cum sunt acum, iar ea ar fi acoperită cu diamante, şi mi-ar aduce munţi de aur zestre, tot nu aş alege-o. Numai inima nobilă dă valoare caracterului. Cel care a găsit aceasta, a găsit totul. Şi cred, cu ajutorul lui Dumnezeu, că am aflat această nespusă bucurie.
-Am vorbit, spuse el după o pauză de câteva momente, cu mai multă căldură decât ar fi trebuit. Dar dacă am spus ceva nepoliticos, nu înseamnă că a fost şi neadevărat. Minciuna, făţărnicia şi înşelăciunea îmi sunt nesuferite. Dar ca să schimb subiectul - fiindcă această casă şi întreaga proprietate (din care cea mai mare parte se află în mâinile

domnului Pracht) sunt acum ale mele, şi din nou la dispoziţia mea, mă grăbesc să folosesc drepturile ospitalităţii - şi să vă implor din toată inima, pe toţi cei care simţiţi la fel, să vă petreceţi seara aceasta cu mine.
Toţi vechii prieteni ai tatălui său aplaudară simţămintele lui Lewis şi înaintară spre el să-i ureze bun venit şi să-1 felicite. Strigătul „Trăiască mirele şi mireasa, Lewis şi Louisa!" răsună din toate piepturile, şi fu repetat de ecoul trâmbiţelor şi tobelor. Dar familia Pracht, cu mătuşa şi celelalte rude, se strecurară tăcuţi afară, simţind cu amar că sentimentele dezonorabile nu aduc trandafiri.
Lewis, cu mireasa şi părinţii ei, petrecură o seară încântătoare, înconjuraţi de prieteni de nădejde. Erau atât de fericiţi, încât nici nu se gândiră să danseze, şi balul fu uitat de-a binelea;

iar când, la ora obişnuită a lui Lewis, zece, sună ceasul, se ridicară cu toţii de la masă; el le spuse ziua căsătoriei, şi îi invită pe toţi să vină.
Căsătoria a fost un moment de mare fericire.
- Tufa aceea de trandafir, spunea el adesea, nu a avut nici un spin pentru mine - nimic în afară de flori parfumate. Dacă nu te-ai fi gândit, dragă Louisa, s-o plantezi pe mormântul tatălui meu, nu am fi fost niciodată atât de fericiţi!
- Şi dacă tu, răspunde Louisa, nu ţi-ai fi iubit tatăl atât de mult, şi nu i-ai fi vizitat mormântul atât de devreme, rudele tale ar fi ridicat un monument peste trandafir, şi nu ne-am fi întâlnit niciodată!
- Generozitatea voastră, dragi copii, spunea mama ei, a fost originea acestei fericiri. Asemenea însuşiri aduc întotdeauna trandafiri, în fiecare anotimp.
- Şi dacă Dumnezeu, concluziona tatăl ei, nu ar fi fost atât de bun, nici unul dintre noi nu ar fi fost atât de binecuvântat. Un act de bunătate plantat împreună cu un trandafir ne reaminteşte tuturor că „multe nenorociri vin peste cel neprihănit, dar Domnul îl izbăveşte din toate". Sub

îndrumarea Lui, toate acestei bucurii au izvorât din lacrimile Louisei şi din dragostea ei faţă de tine şi tatăl tău.
Sţâzşlt

d tn
•H
H >« O
**>

CAPITOLUL I

OAMNA von Grunau dusese o viaţă chinuită şi singuratică. Nenorocirile veniseră una după alta. Cu doi ani înainte, îşi pierduse soţul, şi, însoţită de cei trei copilaşi ai lor, îl condusese la cimitir. In anul care a urmat, doi dintre copii - doi băieţi frumoşi şi inteligenţi - au luat acelaşi drum, şi lacrimile văduvei au mai udat două morminte. La începutul acestui an, singurul ei frate, un ofiţer curajos, a căzut în apărarea ţării, şi această nouă durere i-a redeschis rănile, şi a făcut-o să sângereze din nou. îi rămăsese o singură mângâiere pe pământ - unica ei fiică, Melina - un copil drăgălaş, de opt sau nouă ani.

într-o zi, în timp ce se aflau la masa de lucru în salonaş, mama ocupată cu gherghefiul, după obiceiul ei, iar fetiţa citind cu glas tare dintr-o carte de pe masă, intră un străin. Ţinea o hârtie în mână şi, după ce le salută, spuse că era chitanţa pentru o mică datorie de o mie de florini, făcută de răposatul domn von Grunau. Cererea i se păru foarte ciudată văduvei, mai ales că străinul era foarte prost îmbrăcat, şi semăna mai degrabă a vagabond, decât a om care să deţină atâţia bani. Fiindcă nu era nici un servitor în casă, i se făcu frică. Majordomul plecase în oraş să-şi vadă mama, foarte bolnavă; bucătarul îl însoţea, iar ceilalţi servitori coseau fânul din livadă. Doamna von Grunau îi spuse Melinei să-1 cheme

pe administrator, care veni şi declară că cererea era cu siguranţă o înşelătorie.

- Ştiu, fără nici o îndoială, spuse el, că domnul von Grunau nu datora nici un bănuţ la moartea sa. Semnătura aceasta este falsă.

Străinul păru să-şi iasă din minţi de furie, şi, cu blesteme îngrozitoare, turnă un şuvoi de calomnii asupra răposatului. Mama, care nu dorea ca fiica ei să audă asemenea lucruri, o trimise în grădină. Străinul începu atunci o povestire lungă şi încurcată despre timpul şi locul în care fusese făcută datoria, spunând că domnul von Grunau împrumutase bani de la el în timpul colegiului. In cele din urmă, administratorul îşi pierdu răbdarea.

-Ascultă, spuse el, eşti un mincinos; dacă stăpânul meu ţi-ar fi datorat numai zece dolari, nu suma pe care o ceri tu, ai fi venit demult să ceri banii, pe care se pare că îi doreşti foarte mult,

şi nu ai fi aşteptat până acum - doi ani după moartea lui.
Dar străinul nu se lăsă, şi nu putu fi potolit cu nici un chip. Vorbe tari fură schimbate între el şi administrator, şi se ajunse la o ceartă aprinsă. Văduvei îi părea rău că ceilalţi slujitori nu erau acasă, ca să-1 dea afară, sau să-1 ducă la poliţie. Până la urmă, străinul plecă, ameninţând că îşi va prezenta cererea în faţa tribunalului.
Doamna von Grunau era foarte deranjată de acest incident, de aceea plecă în grădină să-şi caute fiica. Dar nu găsi nici urmă de copilă. Un râu vijelios curgea dincolo de gard; pe mal, într-un loc foarte prăpăstios, găsi ulcioruşul Melinei. Sărmana mamă aproape că leşină de disperare. Un ciobănaş aduse pălărioara Melinei.
-Pălăria aceasta, spuse el, a plutit pe râu până s-a prins într-o salcie. Am cunoscut-o după panglicile ei albastre.
-O, nu! exclamă sărmana mamă, înălţându-şi faţa palidă şi mâinile împreunate spre cer, copila mea dragă a căzut în râu.
- O, spuse băiatul înfiorându-se, biata fetiţă s-a înecat sigur. Vedeţi - iarba este bătătorită, din locul unde am găsit ulcioruşul până pe malul râului. Vai, dragă Melina, aseară mi-ai dat pâine cu unt!
Biata mamă strigă:
-Fugi, fugi repede - cheamă oamenii; poate că mai pot să o salveze!
Ciobănaşul alergă la administrator şi îi spuse ce se întâmplase. întregul sat porni în căutarea copilei. Dar căutară în zadar.
Sărmana mamă îşi petrecea zilele şi nopţile într-o veşnică durere.
- Oh! exclama ea adesea, scumpul meu soţ şi copilaşii mei m-au părăsit, şi acum sunt cu Tine în ceruri, Doamne. Nobilul meu frate a murit şi el, departe de patria lui. Am rămas singură şi nemângâiată. Moşia nu mai are nici un farmec pentru mine: lumea întreagă mi se pare moartă. Singura mea plăcere este să mă gândesc la ziua când voi fi cu ei în ceruri. Singura mea speranţă este dincolo de mormânt. Cerul a fost, dintotdeauna, cea mai mare dorinţă a mea; dar acum mă rog mai fierbinte decât oricând - mă rog să aflu şi eu odihnă acolo în curând.

CAPITOLUL II
on
/fi AIORUL von Berg, fratele văduvei, deşi *^y* *" considerat mort, era încă în viaţă: era căpitanul unui regiment de husari, şi fusese aruncat de pe cal într-o bătălie teribilă, apoi părăsit de soldaţi în zăpăceala retragerii. Credeau că fusese ucis, dar era numai grav rănit. Fiindcă fusese luat prizonier într-o fortăreaţă îndepărtată din ţara inamică, nu putuse trimite veşti prietenilor, şi nici nu primea nici o veste de nicăieri.
Se proclamă pacea: maiorul fu eliberat, şi se întoarse acasă în fruntea regimentului. Se opriră un timp într-un sat de la marginea unei păduri, în care locuia un prieten al maiorului. Ajungând în castelul prietenului său, află veşti triste despre moartea cumnatului său, dar nu putu afla nici o veste despre sora lui şi copii.
întorcându-se spre tabără seara prin ţinutul împădurit şi sălbatic, maiorul şi ordonanţa lui se rătăciră. Toamna era înaintată. Ţinutul cu brazii lui întunecaţi, deveni din ce în ce mai sălbatic. Pentru câtva timp, luna în primul pătrar aruncă o lumină slabă printre vârfurile brazilor. Dar în curând se adunară grămezi de nori întunecaţi; furtuna urla în pădure, şi ploaia amestecată cu zăpadă biciuia feţele călătorilor, întunericul era atât de adânc, încât nu vedeai la o palmă în faţă; nici o fărâmă de lună sau stele nu se zărea printre brazi.

- Caii noştri, spuse maiorul în cele din urmă, sunt atât de obosiţi, încât, oricât de frig ar fi, va trebui să ne petrecem noaptea în pădure.
- Bine, răspunse ordonanţa lui, Haska, nu este pentru prima dată. Fiindcă nu avem nimic de mâncat sau de băut, trebuie să aprindem un foc, pentru orice eventualitate.
Descălecară amândoi; după ce legară caii de un copac, căutară un loc acoperit, dar toate încercările de a aprinde focul rămaseră zadarnice. Rămurelele şi vreascurile de pe jos erau prea ude; deznădăjduiţi, renunţară. Dintr-o dată, în timpul unei pauze în urletul furtunii, auziră lătratul unui câine.
- Mulţumim lui Dumnezeu, spuse maiorul, nu putem fi departe de un sat sau o casă.
- Nu, răspunse ordonanţa; să încălecăm din nou, şi să ne îndreptăm în direcţia lătratului.
După un drum scurt, văzură o lumină strălucind printre copaci. Se îndreptară spre ea, şi ajunseră la o casă singuratică, înconjurată de un zid înalt, care apăra grădina, curtea şi grajdurile. Lumina focului din bucătărie arunca o strălucire roşiatică asupra trunchiurilor întunecate şi îmbrăcate în muşchi ale copacilor. Casa părea foarte bine clădită; ferestrele erau prevăzute cu gratii de fier, şi câteva părţi ale zidului, de pe care tencuiala căzuse, erau îmbrăcate în muşchi şi buruiene verzui. Călăreţii descălecară, şi înconjurară zidul în căutarea unei porţi, cu caii de frâu. Haska bătu tare; după o pauză, un grilaj mic din poartă se deschise, o lumină se ivi, şi o voce dinăuntru întrebă:
- Cine sunteţi?
- Călători, răspunse Haska; ne-am rătăcit în pădure. -Hm, mormăi vocea, aţi venit la o oră nepotrivită.
Câţi sunteţi?
- Doi, şi doi cai, răspunse Haska.
- Bine, răspunse vocea; patru cu totul.

O faţă bătrână şi zbârcită se arătă în deschizătură, ca să vadă călătorii.
- Hm, gândi maiorul, dacă nu aş fi văzut rochia, aş fi putut jura că e un bătrân husar.
Se apropie de poartă, şi ceru îngăduinţa de a intra.
-Fiindcă eşti un tânăr atât de chipeş, spuse bătrâna, nu pot să-ţi închid poarta în nas.
Descuie poarta, şi maiorul intră, urmat de Haska şi de cei doi cai istoviţi.
- Iată grajdul, spuse ea, arătând spre o uşă; vei găsi un felinar înăuntru. Adu-1 aici să-1 aprind; avem destul loc şi fân, dar ovăzul s-a terminat.
Haska duse caii în grajd. Maiorul vru să vadă şi el cum erau îngrijiţi, şi găsi totul pe gustul său. Bătrâna încuie cu grijă poarta, şi luă cheile.
- Acum, nobile domn, spuse ea, vino în salon.
-Din toată inima, răspunse maiorul; dar, buna mea doamnă, nu aveţi ceva de mâncare pentru nişte suflete înfometate? Sunt ud şi îngheţat ca un câine, şi flămând ca un lup.
- Cu plăcere, spuse ea, dar îmi pare rău că nu vă pot servi aşa cum aş vrea; fiul meu nu este acasă, şi trebuie să mă descurc singură. După cum vedeţi, sunt şchioapă; să pun masa, să gătesc şi să spăl vasele este prea mult pentru mine -o s-o chem pe Ursula, nepoţica mea. Biata copilă este mută, şi nu poate scoate nici o vorbă; dar aude foarte bine, şi pentru o fetiţă atât de mică, ne este de mare ajutor. Fiul meu se va întoarce peste o jumătate de ceas, şi atunci vă veţi simţi mai bine.

CAPITOLUL III

să ta binacuoăntaza, copită

/f \ AIORUL îşi aruncă mantaua, şi se aşeză +*y ' •"în faţa focului. Bătrâna gazdă o aduse pe Ursula, spunându-i să salute musafirii. Biata fată ascultă.
-Pregăteşte masa acum, spuse bătrâna, dându-i un şorţ.

Fata purta o rochie neagră, un şal roşu pe umeri, şi o bonetă albă ca zăpada. Era palidă şi părea îndurerată; bunul soldat o privi cu mare simpatie, întrebându-se de ce o fată atât de tânără şi frumoasă pare atât de tristă.
- Dumnezeu să te binecuvânteze, draga mea copilă, spuse el; ce păcat că eşti mută; aş fi vrut să te aud spunând câteva cuvinte.
Fata îi aruncă o privire tristă, şi îşi duse degetul la buze; apoi pregăti masa, şi se retrase. După câteva minute, aduse cina. Maiorul se ridică şi se aşeză la masă. Contrar aşteptărilor sale, faţa de masă şi şerveţelele erau de cea mai bună calitate, albe ca zăpada.

Lingurile şi celelalte tacâmuri erau din argint, iar mâncarea foarte gustoasă. îşi exprimă cu glas tare mulţumirea.
-Bun! spuse el, am găsit o gazdă excelentă; nu îmi pare rău de oboseala drumului.
Din nou, fata îl privi foarte tristă, izbucni în lacrimi şi se retrase.
- Ciudat, gândi el, că fetiţa aceasta e atât de tristă. Dar să auzi şi să nu poţi vorbi trebuie să fie îngrozitor pentru o fată atât de tânără. Totuşi, cred că durerea ei are şi altă cauză, îmi pare rău de ea din toată inima; aş vrea să-mi spună durerea ei, dacă ar putea.
După câtva timp, Ursula aduse o friptură de căprioară cu salată, şi strecură un petic de hârtie în mâna maiorului. Se uită la hârtie, apoi la fereastra bucătăriei, şi se retrase. Maiorul înţelese că trebuia să citească hârtia în taină, fiindcă, uitându-se pe fereastra care dădea spre bucătărie, văzu că bătrâna îl urmărea. Desfăcu hârtia fără să se mişte de la masă, şi citi următoarele cuvinte. Fuseseră scrise cu creionul de o mână tremurătoare.
„Ai căzut într-un cuib de ucigaşi; vei fi ucis în noaptea aceasta; stai de veghe: Dumnezeu fie cu dumneata -salvează-mă."
Maiorul se cutremură. Se întrebă dacă trebuia să fugă pe loc, sau să rămână unde era. Nu era încă sigur de adevărul informaţiei.
Haska veni în cameră cu valiza în care se aflau hainele de noapte ale stăpânului. Maiorul îi spuse încet, ca să nu fie auzit de bătrână, conţinutul biletului, întrebându-1 dacă credea că trebuie să fugă, sau să stea pe loc şi să înfrunte pericolul. Credinciosul slujitor se cutremură din cap până-n picioare.
-Hai, hai, spuse maiorul, nu trebuie să ne pierdem curajul. Deşi nu e nimic de râs, trebuie să râdem cu cea mai mare poftă. Dacă arătăm atât de mohorâţi, bătrâna ne va bănui.

Haska izbucni pe loc într-un hohot de râs puternic, de parcă maiorul ar fi făcut cea mai bună glumă.
- O, spuse maiorul, e prea tare totuşi; adu-mi pistoalele mele. Trebuie să le încarc bine - fiindcă nădejdea mea se află în siguranţa lor. Verifică dacă nu este ceva dubios în casă, arme sau lucruri furate; sau poate că sunt slujitori ascunşi, şi atunci e mai bine să plecăm imediat. Eu o s-o ţin pe babă ocupată, ca să nu te vadă. De îndată ce termină în bucătărie, o voi chema aici şi o voi ţine de vorbă.

Haska făcu ce i se poruncise, şi se întoarse în scurt timp cu pistoalele, punându-le pe masă. Era palid şi agitat.
- O, am văzut destul spuse el. Lângă grajduri se află o încăpere pentru slujitori; am examinat-o îndeaproape, şi am văzut ceva care semăna cu o trapă sub pat; am tras patul, am ridicat trapa şi m-am uitat înăuntru; am văzut grămezi de haine scumpe, din mătase şi satin, pătate de sânge. Deasupra era o rochie splendidă, care trebuie să fi aparţinut unei persoane nobile, străpunsă de un pumnal în dreptul inimii; mătasea albă era pătată toată de sânge, chiar în jurul tăieturii. Oribil, oribil - suntem într-un cuib de ucigaşi. Nu avem nici o şansă să ieşim. Poarta este încuiată cu lacătul, şi cheile sunt luate. Zidurile sunt foarte înalte - şi nu avem nici o scară, şi

chiar dacă am avea, nu ne putem lăsa caii aici. Cred că tâlharii ne vor termina rapid.
-Nu mă tem nici de douăzeci de tâlhari, spuse maiorul, dar cred că e mai bine să cerem cheile în linişte de la bătrână, şi să plecăm înapoi în pădure. Nu vreau să vărs sânge dacă pot s-o evit.

CAPITOLUL IV

şi

V;

'INO aici, buna mea doamnă, strigă maiorul cu voce tare.
-De ce eşti atât de grăbit? întrebă ea, şchiopătând spre uşă. Dar chiar în momentul acela se auziră trei lovituri grele în uşă.
-Ah, spuse ea, a venit stăpânul, trebuie să-i deschid înainte să văd ce vrei.
Maiorul, cu o lumânare în mână, o însoţi, de parcă ar fi vrut să-i lumineze drumul, dar de fapt voind să vadă dacă stăpânul era singur. Acesta era singur. Maiorul se întoarse cu el în cameră, şi se aşeză la masa pe care erau pistoalele, începu o conversaţie animată cu gazda despre ultimul război, şi păru perfect liniştit.
Intre timp, Haska, care hrănise caii, veni şi se aşeză la altă masă. Maiorul îi spuse în şoaptă:
- Mănâncă-ţi repede cina, şi pregăteşte-mi camera. Ia valiza cu tine. Retrage-te în camera ta ca şi cum ai merge să te culci, dar stai treaz. Când mă auzi că ies de aici, vino în camera mea, şi nu-ţi uita pistoalele şi sabia.
Haska duse valiza în camera stăpânului, apoi se întoarse, prefăcându-se că este foarte obosit, şi căscând din răsputeri.
-O să rămâi cu gura căscată, spuse gazda; arăţi de parcă ai fi gata să mă înghiţi.
Haska râse.

- Aş face-o cu plăcere, spuse el, dar adevărul e că sunt foarte obosit; m-am trezit în zori, şi am călărit toată ziua. O să dorm toată noaptea ca un bursuc. Treziţi-mă dimineaţă, ca să hrănesc caii; bateţi tare, fiindcă am somnul greu.
Gazda păru foarte mulţumită, şi îl conduse pe Haska în camera servitorilor, lângă grajd.
Când se întoarse, maiorul continuă conversaţia, dar observă că bărbatul se uita mereu la pistoale.
- Vă plac, bunule domn? întrebă el.
-Foarte mult, răspunse acesta; dar de ce le ţii pe masă? Nu ai nevoie de ele aici. Sunt un om cinstit, şi casa mea este cea mai sigură din lume.
-Sunt sigur că declaraţia dumitale este perfect adevărată. Casa dumitale e sigură, şi dumneata eşti cinstit. Dar am obiceiul să-mi iau pistoalele cu mine întotdeauna. Amândouă sunt încărcate; ar putea să rănească cu uşurinţă.
- O să le pun în firida aceasta din perete, şi dumneata poţi ţine cheile, spuse omul.
- O, nu, spuse maiorul, nu te deranja atât de tare. Am întotdeauna obiceiul, sau nebunia, de a lua pistoalele în dormitor, şi de a le pune pe măsuţa de lângă pat.
Gazda păru să se gândească câteva minute, păşind în lungul şi în latul camerei.
- Ia te uită, spuse el în cele din urmă, de abia acum am observat; nu ai apă de băut; bătrâna mea mamă uită totul.
Intră în bucătărie, şi îi spuse mamei sale, cu voce tare: -Mamă, ai uitat să aduci apă oaspetelui nostru. Ia o lampă şi vino cu mine.
- Oare vrea să mă otrăvească, se gândi maiorul, sau să mă adoarmă?
înainte de a avea timp să se gândească mai bine, omul năvăli pe uşă, strigând:

-O, bunule domn, vino repede să mă ajuţi; sărmana mea mamă a căzut în pivniţă. Nu ştiu dacă este moartă sau trăieşte; ajută-mă s-o scot afară.
- Cu plăcere, spuse maiorul; ia lumânarea de pe masă şi arată-mi drumul.
Intrară în pivniţă, şi maiorul observă că avea o trapă.
-O, uită-te jos, spuse omul, sărmana mea mamă a căzut şi nu dă nici un semn de viaţă.
Maiorul nu ştia dacă bătrâna căzuse cu adevărat, sau era o înşelătorie, ca să-1 închidă în beci.
Se opri în capul scărilor, şi spuse:
- Coboară înaintea mea cu lampa, ca să nu-mi rup şi eu gâtul.
Omul coborî. Pentru prima dată, maiorul zări sclipirea unui pumnal sub haina lui.
- Ştiu acum ce vrea, se gândi el; vrea să mă înjunghie în timp ce o ajut pe bătrână.
Dintr-o dată, îl îmbrânci pe tâlhar, care se rostogoli pe scări, şi spuse:
- Cine sapă groapa altuia cade singur în ea. Tâlharul căzu peste mama lui, care se ridică dintr-o
dată şi, trăgându-1 de păr, urlă:
- Nenorocitule, mi-ai rupt oasele.
Maiorul închise trapa, şi o asigură cu lacătul de fier.

CAPITOLUL V

vozbaşta

/*y* I AIORUL alergă la uşă, şi strigă:
+~^ *~ - Haska, Haska!
Haska veni ca un husar bătrân, cu câte un pistol în fiecare mână şi sabia între dinţi.
-Nu ai nevoie de arme, îi spuse maiorul râzând, păsările sunt prinse. Baba şi fiul ei sunt închişi în beci.

-Victorie! strigă Haska; fortăreaţa este a noastră. Acum trebuie să mergem în recunoaştere, şi să vedem dacă trebuie să ne apărăm. Prima dată trebuie să găsim cheile, şi să le păzim bine.
După o lungă căutare, Haska le găsi în bucătărie, sub un ulcior vechi. Bucuros, le aşeză pe un platou şi, cu o plecăciune adâncă, le prezentă stăpânului său, de parcă ar fi fost cheile unei fortăreţe capturate.
Examinară mai întâi camerele de la parter, apoi urcară pe scara îngustă, prin holul întunecos, căutând pe cineva care s-ar fi ascuns acolo. Pe când treceau pe lângă o uşă, auziră pe cineva rugându-se.
- O, bunule Dumnezeu, spunea o voce dulce, ai milă de acest nobil soldat, şi de credinciosul său slujitor. Salvează-i şi salvează-mă şi pe mine din casa aceasta îngrozitoare.
Maiorul, deschizând uşa, exclamă uimit:
- Ursula, tu te rogi atât de fierbinte? Credem că eşti mută.
92
- O, nu, bunule domn, ei pretind asta, spuse ea. Aceşti ucigaşi au omorât un om aici, şi m-au ameninţat că mă omoară şi pe mine dacă spun vreun cuvânt în prezenţa unui străin.
- Linişteşte-te, spuse maiorul; stăpânul şi stăpâna nu-ţi mai pot face nici un rău; sunt aranjaţi.
- O, cerule! spuse biata fată; nu cumva i-aţi omorât? Nu, răspunse maiorul; i-am închis în beci. Vino jos cu noi, şi povesteşte-ne cum ai ajuns în casa aceasta îngrozitoare.
-O, domnule, spuse biata copilă, încă nu sunteţi în siguranţă. în pădure mai sunt încă douăzeci de hoţi, şi doisprezece din ei sunt aşteptaţi aici în seara aceasta. O, aveţi grijă! Nu-i lăsaţi pe oamenii aceia îngrozitori înăuntru.
-Vino, Haska, spuse maiorul, trebuie să luăm măsurile cuvenite ,de apărare. Cred că nu pot intra decât pe uşă.
-Nu, răspunse fata; toate ferestrele sunt închise cu gratii de fier. Există un balcon la casă, pe care hoţii îl numesc farul lor. Stăpânul aşează acolo o lumină când îşi aşteaptă asociaţii, ca să le arate drumul. Când ajung, bat întotdeauna de trei ori în uşă, şi bătrâna sau fiul ei le deschid.
-Ei bine, spuse maiorul, dacă nu vin toţi odată, îi lăsăm să intre. Dacă vin numai şase, va fi o joacă de copii pentru noi. Fugi şi vezi dacă lampa e aprinsă în balcon.
Haska alergă, şi se întoarse zâmbind.
-Gazdele noastre sunt foarte punctuale, au aprins o torţă chiar înainte de a coborî în beci. Lumina este atât de puternică şi strălucitoare, încât putem vedea exact câţi hoţi sunt la uşă.
-Exact, Haska, spuse maiorul. Vino jos, acum, şi vom face pregătirile.
Bunul soldat se dezbrăcă de manta, spunând că vederea uniformei nu îi va încuraja pe hoţi.
- Ia acum funiile, adăugă el, cu care îi vom lega.
93
Fata vorbeşte
Dintr-o dată, se auziră trei bătăi în uşă. Haska alergă în balcon şi, coborând într-un minut, îi spuse maiorului că erau numai doi.
-Deschide uşa, spuse maiorul, şi stai în spatele ei. Lasă-1 pe primul în seama mea; tu ia-1 pe al doilea. Pune lampa jos.
Haska deschise uşa. Maiorul îl apucă pe primul hoţ de guler, apăsă un pistol de pieptul lui, şi strigă cu o voce puternică:
- Predă-te, sau eşti un om mort!
Hoţul se aruncă în genunchi, implorând să i se cruţe viaţa. Haska îl doborî jos pe cel de-al doilea. Cei doi hoţi fură legaţi burduf.
-Dacă încercaţi să vă mişcaţi, sau să scoateţi vreun cuvânt, vă împuşc fără milă, spuse maiorul.
Trei lovituri grele se auziră din nou la uşă. Erau alţi doi hoţi, încărcaţi din greu. Au fost şi ei

primiţi, dezarmaţi şi legaţi ca şi tovarăşii lor. Bravul ofiţer şi slujitorul său rămaseră în post până dimineaţa. Dar nici un hoţ nu mai veni, nici nu se mai arătă.
-Nu ştiu dacă mai vin, spuse Haska; poate că au mirosit ceva. Dar oricum nu vor scăpa de pedeapsă.

CAPITOLUL VI
lAnckiuâ

C

ÂND se arătară zorii peste vârfurile brazilor, Haska spuse:
- Acum ne putem retrage.
Dar maiorul îi spuse că pericolul nu trecuse.
- Ai auzit, spuse el, că mai sunt încă douăzeci de hoţi în pădure. înainte să ne putem uita, un glonte dintr-un tufiş ar putea să ne răpună. Trebuie să ne gândim ce este de făcut.
Dintr-o dată, Haska strigă:
- Se aude tropăit de cai, mă tem că vin cu toţii peste noi.
Alergă spre fereastră, şi coborî peste câteva minute, strălucind de bucurie.
- Sunt oamenii noştri - o trupă întreagă de husari! Haska deschise larg poarta, şi husarii intrară. II
salutară pe maior şi pe camaradul lor, cu toată cordialitatea soldaţilor.
-Ne-am făcut mari griji pentru dumneata, maiorule, spuse ofiţerul; eşti întotdeauna atât de punctual, încât, când am văzut că nu vii, ne-am temut că te-ai rătăcit în pădure, sau ai căzut în mâinile hoţilor care mişună în acest ţinut. Am urcat pe cai, şi am pornit în pădure, unde am văzut urmele a doi cai, la lumina torţelor. Aceasta este urma calului maiorului, am spus eu. Nici un alt cal, aproape sau departe, nu are o asemenea copită; aşa că am urmărit urmele şi ele ne-au condus aici.

- Numai bunătatea lui Dumnezeu, spuse maiorul, ne-a adunat din nou; vă mulţumesc din inimă pentru credinţa voastră.
- Aha, le spuse Haska husarilor, ştiu acum de ce nu au venit ceilalţi hoţi. S-au temut de voi.
Maiorul povesti pe scurt cele întâmplate, apoi dădu câteva ordine.
-Păziţi-i pe aceşti patru prizonieri, şi aduceţi-o pe bătrână şi pe fiul ei din pivniţă. Căutaţi în toată casa, spargeţi toate uşile, dulapurile şi scrinurile; veţi găsi grămezi de bunuri furate aici; folosiţi-vă după plac de provizii, sunt destule.
Husarii ascultară cu plăcere aceste ordine, mai ales pe ultimul, şi descoperiră curând friptura pregătită pentru masa hoţilor.
Maiorul însuşi merse în camera în care o lăsase pe fată şi o aduse în camera de lângă balcon.
-Acum, draga mea fetiţă, spuse el, aşează-te pe canapeaua aceasta, şi spune-mi povestea ta; spune-mi cum ai ajuns în mâinile acestor tâlhari, fiindcă sunt sigur că nu poţi fi fiica hoţului, şi nepoata acestei bătrâne răutăcioase. Spune-mi povestea ta, dragă Ursula.
- Numele meu nu este Ursula, spuse fata, numele meu este Melina. Am fost furată de la mama mea, şi adusă aici. Tatăl meu a murit acum doi ani - era contele von Grunau.
-Dumnezeule milostiv! exclamă maiorul, pocnind din palme, eşti copila surorii mele? Eu sunt unchiul tău, scumpa şi draga mea Melina. Când am plecat în război, erai un copilaş; te-am luat în braţe, şi te-am sărutat. Eşti un înger, pe care Dumnezeu 1-a folosit ca să mă scape de

această moarte îngrozitoare.
Bunul soldat îşi împreună mâinile, şi rămase o vreme cu ochii spre cer. Melina se ruga şi ea, plângând.

-Lăudat să fie Domnul, spuse maiorul, care m-a condus la tine. O, ce fericită va fi scumpa mea soră!
Unchiul şi nepoata se îmbrăţişară cu drag, şi vărsară şuvoaie de lacrimi de fericire.
- Dar, întrebă maiorul, cum ai fost furată de la mama ta?
- O, răspunse ea, un om oribil a intrat în casa mamei, şi i-a arătat o hârtie, înjurând şi blestemând îngrozitor. Mama mi-a spus să mă duc în grădină. Un alt om oribil m-a luat din grădină, m-a legat la gură cu o batistă, şi m-a dus într-o pădure de lângă casă, unde mă aştepta o trăsură. Tovarăşul lui a venit curând, şi m-au adus aici.
Maiorul îşi conduse nepoata în curte, unde se aflau prizonierii.
- Omul acela cu barba neagră i-a arătat mamei hârtia, spuse Melina, şi omul celălalt, cu părul roşu şi favoriţi, m-a furat din grădină.
Maiorul luă dejunul împreună cu Melina, şi dădu ordine oamenilor să se pregătească de drum. O luă pe Melina pe cal cu el. Prizonierii erau conduşi în faţa grupului de husari. Patru soldaţi fuseseră lăsaţi să păzească casa, şi să aibă grijă de bunurile furate până la venirea stăpânilor de drept.
Maiorul îşi conduse prizonierii în cel mai apropiat oraş. întreaga pădure fu înconjurată şi cercetată de mai mult de două sute de husari. întreaga bandă de tâlhari fu prinsă. în timpul procesului, care a durat un an, s-a descoperit următorul fapt:
-Domnul von Klauenberg, singura rudă în viaţă a doamnei von Grunau, un om bogat, dar foarte rău, aflând că von Grunau şi cei doi copii mai mari muriseră, şi că maiorul căzuse în bătălie, lăsând-o pe Melina singura moştenitoare a marii averi care aparţinea mamei ei, i-a pus pe hoţi s-o fure pe sărmana copilă. Nu vreau să fiu vinovat, a spus el, de moartea

ei; luaţi copila, şi ţineţi-o într-un loc sigur, până la moartea mamei; păziţi-o bine, şi n-o lăsaţi să scape.
Şeful bandei s-a ocupat de afacere. El i-a adus hârtia mamei, în timp ce tovarăşul său fura copila. El a pus ulcioruşul pe malul râului şi a agăţat pălăria Melinei în salcie, înainte de a o duce.
Căpitanul şi banda lui au fost condamnaţi la moarte, iar bogătaşul cel rău la zece ani de închisoare şi o amendă considerabilă.

CAPITOLUL VII

tnamai

J w I AIORUL, care îşi încheiase misiunea, îşi
^0/ îmbrăcă nepoata cu haine potrivite
rangului ei şi o conduse acasă, la Grunau. Fiindcă sora lui îl credea mort, avu grijă să o anunţe înainte de întoarcere. Hotărî să se arate el întâi, şi să-i spună că fiica ei trăieşte. Poposiră în casa bătrânului administrator, care era aproape să-şi iasă din minţi de bucurie văzându-i pe amândoi în viaţă. Era ceva atât de extraordinar, încât nu găsea cuvinte care să-i exprime simţămintele; aşa că se grăbi spre castel.
Doamna von Grunau era aşezată pe canapea, palidă şi nemângâiată. Când auzi că fratele ei era în viaţă şi venise s-o viziteze, se grăbi să-i iasă în întâmpinare, dar el intră în clipa următoare.

Ea alergă spre el şi căzu în braţele lui.
- O, spuse ea, eşti viu cu adevărat; Dumnezeu să fie lăudat, nu mai sunt singură pe lumea aceasta.
Maiorul se aşeză pe canapea alături de ea, şi o rugă să-i spună tot ce s-a întâmplat de când plecase la război. Cu multe lacrimi, ea îi spuse că soţul ei murise, după o boală lungă şi chinuitoare, pe care a îndurat-o cu răbdarea unui creştin adevărat; că cei doi fii ai ei, pe care maiorul îi cunoştea şi îi iubea, au fost răpuşi de vărsat, şi că singura copilă rămasă, fiica ei Melina, se înecase în râu.
Maiorul, care o ascultase cu mare atenţie, adăugă la sfârşit:

-Nu se ştie dacă Melina s-a înecat, fiindcă nu i-ai găsit trupul.
-Oh! exclamă mama, cu faţa luminată de bucurie, dacă ar fi în viaţă, şi dacă aş putea s-o mai văd o dată înainte de a muri, aş fi nespus de fericită!
-Crede-mă, spuse el, trăieşte. Klauenberg a fost amestecat în această chestiune. Melina nu s-a înecat. A fost răpită de tâlhari şi ţinută într-o ascunzătoare.
-Mai bine, spuse sărmana mamă, cu lacrimile curgându-i şuvoaie, mai bine s-o ştiu moartă, decât să-i pierd şi trupul şi sufletul.
- Dragă soră, spuse maiorul, simţămintele tale nobile mă mişcă foarte mult. Crede-mă, este aceeaşi Melina, inocentă, pură şi angelică, aşa cum o ştii. Vei vedea singură dovada. A fost salvată din mâinile hoţilor.
Mama sări în picioare şi exclamă:
- Bunule Dumnezeu, ce aud? Ce lumină nouă apare? O, dragă frate, spune-mi totul. Ai văzut-o, nu? Poate că ai adus-o aici? Haide, haide, dragă frate, spune-mi totul.
Maiorul deschise uşa. Melina intră, se aruncă la pieptul mamei sale, şi nu putu spune decât:
- Mamă, dragă mamă!
-Melina, dragă mea fiică, înapoi în braţele mele -mulţumesc, mulţumesc, Dumnezeule!
Astfel îşi exprimă mama bucuria, în timp ce-şi îmbrăţişa copilul.
- Vino aici, fiica mea, spuse ea în cele din urmă, stai aici pe canapea, între mine şi unchiul tău, şi spune-mi cum ai trăit între hoţi.
- Când am fost răpită şi dusă în trăsură, spuse Melina, am crezut că o să mor de frică. M-au dus în casa aceea oribilă, unde am fost foarte bine primită de bătrână. Mi-a spus că mă aştepta demult. Mi-a spus să nu plâng. Mi-a dat o grămadă de dulciuri, mi-a adus cafea şi punci, şi m-a obligat, cu multe

complimente, să beau un pahar în sănătatea ei. M-a condus într-o cameră mică. „Aici", mi-a spus ea, „este dormitorul tău, şi ai cel mai curat şi frumos pat din lume". Mi-a spus că va găti, va face fripturi şi supe pentru mine şi a vorbit despre subiectul acesta atât de des, încât ai fi crezut că aceasta este singura fericire a omului în lume - să bea şi să mănânce. M-a îmbrăcat în haine ţărăneşti, şi mi-a spus: acum ne aparţii nouă; omul din casă este tatăl tău, iar eu sunt bunica ta. Amândoi făceau tot ce le stătea în puteri ca să mă amuze. Dar nu puteam să fiu ca ei - inima mea era întotdeauna cu tine, dragă mamă. Oh! Ce diferenţă era între oamenii aceia şi tine! Nici un cuvânt evlavios nu ieşea de pe buzele lor. Nu se rugau nici dimineaţa, şi nici seara, sau înainte şi după mese. Nu era nici o carte în toată casa. Nu aveam ce să vorbesc cu ei; mă temeam de ei şi îi uram. Nu eram niciodată fericită, decât în camera mea care dădea spre grădină. Acolo obişnuiam să mă gândesc la toate lucrurile bune, şi la toate povestirile pe care mi le-ai spus. O, câte nopţi am petrecut acolo în rugăciune, când luna se ridica deasupra pădurii de brazi, şi strălucea pe gratiile de fier de la fereastra mea. Da, mi-am spus eu, deşi trăiesc în tovărăşia unor oameni răi, inima mea poate să fie cu Dumnezeu. Ce fericiţi suntem

că putem vorbi cu Dumnezeu ziua sau noaptea, oriunde ne-am afla, şi că suntem siguri că rugăciunile ne sunt ascultate.
Cei doi oameni care m-au răpit veneau adesea în casă, împreună cu tovarăşii lor. Oaspeţii erau mai răi decât gazdele. Jucau cărţi şi zaruri. Rosteau înjurături teribile şi spuneau multe lucruri de care râdeau în hohote, dar eu nu le înţelegeam; sunt sigur că erau foarte rele, devreme ce plăceau unor asemenea oameni. Se certau adesea - aruncau cu farfurii şi pahare unii într-alţii şi ameninţau că se ucid. De obicei fugeam, speriată şi tremurând, în camera mea. Hotărâsem să scap cumva, dar toate ferestrele erau închise cu gratii, şi uşa era întotdeauna încuiată.

într-o noapte, un negustor, un om bun şi prietenos, a venit să-şi petreacă noaptea în casă. Avea mărfuri valoroase şi o mare sumă de bani asupra lui. Hoţii l-au ucis. Eu i-am auzit strigătele, şi am alergat jos. Vederea lui m-a făcut să-mi ies din minţi. Le-am spus că sunt criminali, că a fost o crimă oribilă, şi că Dumnezeu îi va pedepsi. Nu mi-au dat nici o atenţie, şi mi-au spus să nu spun nici un cuvânt despre această întâmplare. Paznicul mi-a a strigat:
-Din momentul acesta nu vei spune nimic nici unui străin - vom spune că eşti mută.
M-a prins de braţ şi m-a târât spre corpul însângerat, spunându-mi cu o înjurătură teribilă:
- Uită-te bine - dacă deschizi gura şi spui ceva cuiva, în afară de mine şi mama mea, te vom omorî cu mai multă cruzime.
Am alergat în camera mea, şi m-am aruncat pe genunchi, înălţându-mi mâinile spre cer, şi rugându-mă:
- O, Dumnezeule bun şi milostiv, Tu ai avut grijă de Daniel în groapa cu lei. El a stat liniştit printre ei, ca un păstor între oi. Tu ai trimis un înger să-1 salveze, şi l-ai scos din groapă. O, ai milă şi de mine, o biată fată - salvează-mă de leii aceştia, trimite un înger în ajutorul meu.
Dumnezeu a auzit rugăciunea mea; da, dragă mamă, El a trimis un înger în ajutorul meu - pe scumpul tău frate.
- Da, răspunse mama, Dumnezeu a avut milă de tine şi de noi toţi. El a îngăduit să fii luată de la mine, ca să salvezi viaţa fratelui meu; Dumnezeu te-a trimis pe tine, dragă frate, în cuibul tâlharilor, ca să salvezi viaţa fiicei mele. Totul a fost spre folosul meu, chiar dacă am crezut că erai moartă; fiindcă m-am rugat mai des şi mai fierbinte decât de obicei şi am privit spre cer cu speranţă şi resemnare. Iar tu, Melina, ai învăţat din şederea ta în mijlocul tâlharilor cât de jos ajung oamenii care nu se încred în Dumnezeu - nu se roagă, nu învaţă lucruri bune, şi nu vorbesc despre ele. Ai învăţat să

urăşti mai mult răul, şi să iubeşti mai mult binele. Dumnezeu ne-a mângâiat în toate nenorocirile, şi ne-a transformat durerea în bucurie. O! dacă am învăţa să credem că tot ce face e spre binele nostru! Să putem crede întotdeauna, chiar şi în cele mai mari încercări, că El poate întoarce totul spre binele nostru; şi să-I mulţumim din inimă pentru toate! Da, toate căile Lui sunt înţelepte şi bune; a Lui să fie veşnica noastră recunoştinţă.
-Amin, amin, spuse maiorul, şi rugăciunea fu încuviinţată şi de credincioasa Melina.
O, cât de înţelept este Dumnezeu! Cât de necunoscute sunt căile Lui!

-*p* Tipar:
Tipografia S.C. Little Lamb S.R.L.
str. Narciselor, nr. 5E, 720207 - Suceava
mobil: 0744 544 579
e-mail: littlelambromania@yahoo.com